

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW
KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 31 grudnia 1964 r. **Nr 5-6***

TREŚĆ:

PUBLIKACJE AKTÓW USTAWODAWCZYCH I WYKONAWCZYCH

ZARZĄDZENIA I ROZKAZY KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

19.

ZARZĄDZENIE Nr 50

MINISTRA ŁĄCZNOŚCI

z dnia 14 lipca 1964 r.

w sprawie ustalenia wytycznych w przedmiocie przeciwpożarowego zabezpieczenia majątku jednostek organizacyjnych resortu łączności

(Dz. Łączności Nr 14, poz. 114)

Na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wytyczne w przedmiocie przeciwpożarowego zabezpieczenia majątku jednostek organizacyjnych resortu łączności, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

W porozumieniu:
Minister Spraw Wewnętrznych
w z. Z. Sznek
Podsekretarz Stanu

Minister Łączności
w z. E. Ładosz
Podsekretarz Stanu

Załącznik do zarządzenia nr 50 Ministra Łączności z dnia 14 lipca 1964 r.

WYTYCZNE

w przedmiocie przeciwpożarowego zabezpieczenia majątku jednostek organizacyjnych resortu łączności

Postanowienia wstępne

Stosownie do postanowień ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej wszyscy kierownicy zakładów pracy oraz wszyscy pracownicy obowiązani są do współdziałania w przeciwpożarowym zabezpieczeniu zakładów pracy.

I. Przeciwpożarowe zabezpieczenie zakładów pracy

A. Obowiązki kierowników jednostek organizacyjnych resortu łączności:

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych resortu łączności zobowiązani są do zorganizowania, utrzymania i nadzorowania ochrony przeciwpożarowej w kierowanych przez nich jednostkach oraz wykonywania i przestrzegania obowiązujących zarządzeń i przepisów w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, a w szczególności do:

1) właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego w oparciu o wnioski:

a) własnej służby ochrony przeciwpożarowej,

b) komisji pożarowo-technicznej,

c) władz nadrzędnych, przeciwpożarowych organów kontrolnych oraz innych jednostek upoważnionych do przeprowadzenia kontroli,

2) nadzorowania przestrzegania przez pracowników obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz wyciągania konsekwencji w stosunku do winnych nie przestrzegania tych przepisów,

3) wprowadzenia do planów i budżetów odpowiednich środków finansowych i materiałowych, niezbędnych dla utrzymania ochrony przeciwpożarowej na właściwym poziomie oraz kontrolowania właściwego i terminowego ich wykorzystania,

4) opracowania planów ochrony przeciwpożarowej oraz dostosowania instrukcji i regulaminów przeciwpożarowych do potrzeb zakładu, szczególnie dla obiektów i stanowisk pożarowo niebezpiecznych,

5) organizowania przeszkolenia w zakresie p.poż. podległych pracowników:

a) w zakresie wstępnym nowoprzyjmowanych pracowników,

b) w zakresie informacyjnym wszystkich pracowników,

6) zaopatrzenia zakładu w sprzęt i urządzenia gaśnicze oraz środki alarmowe,

7) zaopatrzenia poszczególnych pomieszczeń w aktualne wyciągi z instrukcji przeciwpożarowych oraz instrukcje alarmowania straży pożarnej,

8) kontroli przestrzegania przepisów i instrukcji przez pracowników.

2. Dla realizacji zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej kierownicy jednostek powołują w zależności od wielkości i charakteru zakładu:

1) komisję pożarowo-techniczną,

2) przeciwpożarowe pogotowia warsztatowe, halowe itp.

3. Realizacja zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinna być ściśle powiązana z realizacją zadań z zakresu terenowej obrony przeciwlotniczej.

4. Niezależnie od zadań określonych w ust. 1 i 2 kierownicy jednostek obowiązani są do wydania instrukcji alarmowania, która powinna być uzgodniona z właściwą terenowo komendą straży pożarnych.

B. Obowiązki służby dozorowania

1. Dozorcy (stróże nocni) są obowiązani:

1) kontrolować miejsca pożarowo niebezpieczne według zasad określonych wewnętrzną instrukcją,

2) znać lokalizację punktów przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz środków alarmowania,

3) znać sposób ogłoszenia alarmu pożarowego i wzywania straży pożarnej,

4) w przypadku pożaru ogłosić alarm, z równoczesnym wezwaniem lub spowodowaniem wezwania straży pożarnej, oraz przystąpić do gaszenia pożaru dostępnymi środkami,

5) po przybyciu straży pożarnej wskazać miejsce pożaru, sposób dojazdu, punkty czerpania wody i najbliższe telefony,

6) zgłaszać bezpośrednim przełożonym zauważone usterki w działaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych.

2. Portierzy są obowiązani:

1) znać lokalizację punktów przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz środków alarmowania,

2) znać sposób ogłoszenia alarmu pożarowego i wzywania straży pożarnej,

3) zgłaszać bezpośrednim przełożonym zauważone usterki w działaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych,

a ponadto w razie nieobecności dozorcy:

— w przypadku pożaru ogłosić alarm, z równoczesnym wezwaniem lub spowodowaniem wezwania straży pożarnej, oraz przystąpić do gaszenia pożaru dostępnymi środkami,

— po przybyciu straży pożarnej wskazać miejsce pożaru, sposób dojazdu, punkty czerpania wody i najbliższe telefony.

3. Wartownicy straży ochrony obiektów (straży pocztowej i straży przemysłowej) pełniący służbę są obowiązani:

1) w czasie obchodu kontrolować miejsca pożarowo niebezpieczne według zasad określonych wewnętrzną instrukcją,

2) znać lokalizację punktów przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz środków alarmowania,

3) znać sposoby ogłaszania alarmu pożarowego i wzywania straży pożarnej,

a ponadto, w razie nieobecności dozorcy lub portiera:

— w przypadku pożaru ogłosić alarm, z równoczesnym wezwaniem lub spowodowaniem wezwania straży pożarnej, oraz przystąpić do gaszenia pożaru dostępnymi środkami,

— po przybyciu straży pożarnej wskazać miejsce pożaru, sposób dojazdu, punkty czerpania wody i najbliższe telefony.

C. Obowiązki pozostałych pracowników

Wszyscy pozostali pracownicy są obowiązani:

1) dbać o właściwy stan bezpieczeństwa pożarowego w zakładzie, a szczególnie na swoim stanowisku pracy,

2) przestrzegać instrukcji przeciwpożarowych oraz znać sposoby alarmowania straży pożarnej, użytkowania podręcznego sprzętu i środków gaśniczych,

3) usuwać niezwłocznie stwierdzone przyczyny mogące spowodować pożar oraz zgłaszać o tym właściwemu przełożonemu,

4) pełnić służbę w czasie godzin pracy w przeciwpożarowych pogotowiach,

5) odbyć przeszkolenie przeciwpożarowe,

6) brać udział w akcjach ratowniczych w przypadku pożaru lub innej klęski żywiołowej bądź katastrofy w myśl poleceń kierownika akcji ratowniczej.

D. Przeciwpożarowe pogotowia

1. Przeciwpożarowe pogotowia powinny być tworzone przede wszystkim spośród członków (drużyn, sekcji) przeciwpożarowej zakładowej grupy ratowniczej (ZGR), terenowej obrony przeciwlotniczej (TOPL), a w razie potrzeby również spośród innych pracowników.

2. Celem pogotowia jest utrzymanie bezpieczeństwa pożarowego na właściwym poziomie oraz gaszenie pożarów w zarodku.

3. Schemat organizacyjny oraz zakres obowiązków pogotowia:

Zmiana Imiona i nazwiska	Stanowisko	Obowiązki pogotowia	
		w zakresie zapobiegania pożarom	w przypadku wybuchu pożaru
1	2	3	4
I zmiana II zmiana III zmiana	Dowódca pogowia	Współpracuje z kierownikiem działu w sprawach ochrony p.poż., a szczególnie dba o przestrzeganie regulaminów i instrukcji p.poż. Jest odpowiedzialny za czynności członków pogotowia, sprawdza przydatność sprzętu p.poż.	Do czasu przybycia straży pożarnej kieruje akcją gaśniczą.
I zmiana II zmiana III zmiana	Zastępca dowódcy	Wspólnie z dowódcą pogotowia pilnuje przestrzegania przepisów p.poż. przy produkcji.	Bierze udział w akcji gaśniczej.

1	2	3	4
I zmiana II zmiana III zmiana	Pomocnik I	Po skończeniu pracy sprawdza, czy elektryczność we wszystkich instalacjach została wyłączona, czy ogień w piecach wygaszono, czy miejsce pracy pozostawiono w należytym porządku oraz gotowość sprzętu p.pożarowego.	Bierze udział w akcji gaśniczej.
I zmiana II zmiana III zmiana	Pomocnik II (łącznik)	Pilnuje, aby dostęp do sprzętu nie był zatarasowany.	Zawiadamia o powstaniu pożaru jednostkę straży pożarnej w .... Nr tel. .... Z chwilą przybycia straży pożarnej jest jej pilotem.

Uwaga:

Skład ilościowy pogotowia może być zwiększony w zależności od potrzeb lokalnych.

E. Organizacja i zakres działania komisji pożarowo-techn.

1. Komisję pożarowo-techniczną powołuje kierownik jednostki jako organ pomocniczy dla rozwiązywania problemów techniczno-pożarowych i przeprowadzenia przeglądów przeciwpożarowych w obiektach danej jednostki.

2. W skład komisji wchodzą:
Przewodniczący: z-ca dyrektora d/s technicznych lub produkcyjnych.
Członkowie: przedstawiciel służby p.pożarowej
przedstawiciel służby bhp
przedstawiciel działu produkcji
przedstawiciel działu inwestycji
przedstawiciel działu administracyjno-gosp.

Skład komisji może być zwiększony względnie zmieniony w zależności od charakteru i potrzeb jednostki.

W dużych jednostkach mogą być powołane dla poszczególnych wydziałów podkomisje, które w swej działalności podlegają komisji pożarowo-technicznej.

3. Komisja zbiera się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak jak dwa razy w roku, tj. w okresie wiosennym i jesiennym.

4. Komisja dokonuje kontroli wszystkich obiektów pod względem bezpieczeństwa pożarowego w zakresie:

1) budowlanym, dróg ewakuacyjnych oraz dróg pożarowych,

2) procesów technologiczno-produkcyjnych,

3) urządzeń gaśniczych, alarmowych i zaopatrzenia wodnego,

4) instalacji i urządzeń technicznych.

5. Z dokonanych kontroli komisja sporządza protokół i opracowuje wnioski z podaniem sposobów usunięcia stwierdzonych braków i usterek oraz wprowadzenia usprawnień zmierzających do usunięcia przyczyn mogących spowodować pożar i jego rozprzestrzenienie się.

6. Komisja przedkłada kierownictwu wnioski w zakresie usprawnienia organizacji ochrony przeciwpożarowej, zwiększenia dozoru w dniach wolnych od pracy oraz w okresach nasilenia zagrożenia pożarowego.

7. Komisja dopilnowuje, aby przy projektowaniu nowych obiektów, urządzeń i instalacji, modernizacji i intensyfikacji istniejących, jak również przy wprowadzaniu nowych rodzajów produkcji i zmian procesów technologiczno-produkcyjnych były uwzględnione i realizowane wymogi bezpieczeństwa pożarowego.

8. Komisja sprawdza wykonanie zarządzeń pokontrolnych wydanych przez kierownika jednostki.

9. Ponadto komisja:

1) opiniuje instrukcje i regulaminy p.poż. dla poszczególnych stanowisk pracy,

2) sprawdza gotowość bojową przeciwpożarowych pogotowi.

10. Zakres czynności komisji może być w zależności od potrzeb lokalnych poszerzony przez kierownika jednostki.

II. Jednostki współdziałające

1. Dyrektorzy instytutów naukowo-badawczych, pracowni naukowych, laboratoriów i zakładów badawczych niezależnie od stosowania postanowień niniejszych wytycznych oraz innych przepisów p.poż. w dostosowaniu do warunków lokalnych powinni:

1) przy prowadzeniu prac badawczych uwzględniać wymagania bezpieczeństwa pożarowego, jak wrażliwość na temperatury, właściwości fizyko-chemiczne

2) uzyskane w tym zakresie wyniki przekazywać głównemu inspektorowi ochrony p.poż. MŁ oraz zainteresowanym biurom projektów.

2. Biura projektowe powinny:

1) przy wykonywaniu projektów uwzględniać potrzeby bezpieczeństwa przeciwpożarowego,

2) posiadać uprawnionego przez Komendę Główną Straży Pożarnych specjalistę do spraw ochrony przeciwpożarowej dla dokonywania w trybie roboczym konsultacji opracowywanych projektów.

III. Nadzór

1. Dyrekcje okręgów p.it., zjednoczenia i jednostki równorzędne mają obowiązek:

1) stworzyć należyte warunki dla przeciwpożarowego zabezpieczenia majątku i prawidłowej działalności ochrony przeciwpożarowej w nadzorowanych jednostkach organizacyjnych,

2) zapewnić w planach i budżetach środki finansowe i materiałowe niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania ochrony p.pożarowej w jednostkach organizacyjnych.

3) wykonywać kontrole w jednostkach organizacyjnych nad realizacją zadań, planów i budżetu w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

2. Organy kontrolne dyrekcji okręgów p.it., zjednoczeń i jednostek równorzędnych w ramach przeprowadzanych czynności inspekcyjno-rewizyjnych mają obowiązek sprawdzać wykonawstwo wydanych zarządzeń w sprawach ochrony przeciwpożarowej.

20.

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW: ŁĄCZNOŚCI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 28 sierpnia 1964 r.

w sprawie organizacji, zakresu działania oraz współdziałania z komendami straży pożarnych służby przeciwpożarowej w resorcie łączności

(Dz. Łączności Nr 14, poz. 115)

Na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) zarządza się, co następuje:

§ 1. W resorcie łączności powołuje się resortową służbę przeciwpożarową, którą tworzą organy wymienione w § 2.

§ 2. 1. Organem służby przeciwpożarowej na szczeblu Ministerstwa Łączności jest Główny Inspektorat Ochrony Przeciwpożarowej.

2. W Centralnym Zarządzie Upowszechnienia Prasy i Książki „Ruch", w zjednoczeniach oraz w dyrekcjach okręgów poczty i telekomunikacji tworzy się inspektoraty ochrony przeciwpożarowej.

3. W jednostkach nie wymienionych w ust. 2 mogą być tworzone stanowiska młodszych inspektorów lub kierowników ochrony przeciwpożarowej — decyzją jednostki nadrzędnej uzgodnioną z Komendą Główną Straży Pożarnych odnośnie stanowisk młodszych inspektorów, a z właściwą terenowo wojewódzką komendą straży pożarnych odnośnie stanowisk kierowników ochrony przeciwpożarowej.

§ 3. Etaty osobowe służby przeciwpożarowej dla stanowisk określonych w § 2 ust. 1 i 2 ustala Minister Łączności na podstawie opinii Komendy Głównej Straży Pożarnych.

§ 4. 1. Na stanowiskach w resortowej służbie przeciwpożarowej mogą być zatrudnieni wyłącznie członkowie Korpusu Technicznego Pożarnictwa.

2. Powoływanie członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa na stanowiska w resortowej służbie przeciwpożarowej może być dokonywane na podstawie opinii:

1) Komendy Głównej Straży Pożarnych — w odniesieniu do oficerów pożarnictwa,

2) właściwej terenowo wojewódzkiej komendy straży pożarnych — w odniesieniu do podoficerów pożarnictwa.

§ 5. 1. Do zakresu działania resortowej służby przeciwpożarowej należy:

1) opracowanie zasad organizacji ochrony przeciwpożarowej w jednostkach resortu,

2) opracowanie wytycznych w zakresie stosowania przez jednostki resortu środków zapobiegania pożarom, uwzględniających specyfikę działalności poszczególnych jednostek (grup jednostek),

3) współudział w organizacji szkolenia pożarniczego pracowników resortu,

4) opracowanie instrukcji przeciwpożarowych i planów ochrony przeciwpożarowej poszczególnych obiektów,

5) kontrola przestrzegania przez jednostki resortu zasad bezpieczeństwa pożarowego,

6) opiniowanie dokumentacji inwestycyjnej i remontowej oraz udział w odbiorach robót inwestycyjnych i remontowych pod kątem bezpieczeństwa pożarowego,

2. Organy resortowej służby przeciwpożarowej obowiązane są w swym zakresie działania stosować się do fachowych wytycznych i wskazówek Komendy Głównej Straży Pożarnych, wojewódzkich i powiatowych komend straży pożarnych oraz uczestniczenia w naradach i odprawach organizowanych przez wyżej wymienione komendy.

§ 6. Jednostki resortu, w ramach których działają organy resortowej służby przeciwpożarowej, obowiązane są do ścisłego współdziałania z terenowo właściwymi komendami straży pożarnych we wszystkich sprawach dotyczących bezpieczeństwa pożarowego, a w szczególności do uzgadniania:

1) wszelkich regulacji w zakresie organizacji ochrony przeciwpożarowej oraz stosowania przez jednostki resortu środków zapobiegania pożarom,

2) planów szkolenia pożarniczego,

3) instrukcji przeciwpożarowych i planów ochrony przeciwpożarowej poszczególnych obiektów,

4) planów przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych
Wł. Wicha

Minister Łączności
w z. E. Ładosz
Podsekretarz Stanu

21.

ZARZĄDZENIE Nr 111/64 MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 31 sierpnia 1964 r.

w sprawie zasad zatrudniania i wynagradzania kierowców w ochotniczych strażach pożarnych.

W związku z § 8 ust. 2 zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 stycznia 1962 r. w sprawie zasad powoływania i rozmieszczenia straży pożarnych (Monitor Polski Nr 5, poz. 17) zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Kierowca w ochotniczej straży pożarnej

(OSP) może być zatrudniony tylko w niepełnym wymiarze czasu pracy i po uprzednim uzyskaniu zgody powiatowej komendy straży pożarnych.

2. Umowę o pracę z kierowcą zawiera zarząd ochotniczej straży pożarnej. Umowa powinna określać czas pracy kierowcy, zakres jego czynności oraz wysokość wynagrodzenia.

§ 2. 1. Kierowca zatrudniony w OSP powinien być członkiem tej straży.

2. Bezpośrednim przełożonym kierowcy w OSP jest naczelnik straży przed którym kierowca jest odpowiedzialny za wykonywanie powierzonych sobie obowiązków. Nadzór fachowy nad pracą kierowcy OSP sprawuje PKSP.

§ 3. 1. Kierowca OSP obowiązany jest do bieżącej konserwacji i obsługi sprzętu ochotniczej straży pożarnej, a przede wszystkim sprzętu silnikowego.

2. Kierowca OSP poza określonym w umowie czasem pracy, w przypadku alarmu lub ćwiczeń, zobowiązany jest jako członek straży do nieodpłatnej obsługi sprzętu silnikowego.

§ 4. Miesięczne uposażenie kierowcy należy obliczać dzieląc 1.300 zł przez 200 godzin i mnożąc przez ustaloną ilość godzin zatrudnienia w miesiącu.

§ 5. Kierowcy zatrudnieni w OSP korzystają z uprawnień wynikających ze stosunku pracy oraz podlegają ubezpieczeniu społecznemu na zasadach ogólnie obowiązujących.

§ 6. Rozwiązanie stosunku pracy z kierowcą dokonuje Zarząd OSP w porozumieniu z Komendą Powiatową Straży Pożarnych.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

w porozumieniu:
Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac
w z. A. Firganek
Z-ca Przewodniczącego

Minister Spraw Wewnętrznych
Wł. Wicha

22.

ZARZĄDZENIE Nr 117 MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 9 września 1964 r.

w sprawie organizacji szkół i szkolenia pożarniczego.

Na podstawie art. 19 pkt. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20 poz. 120), zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Szkolenie zawodowych kadr oficerskich i podoficerskich dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej prowadzą: Szkoła Oficerów Pożarnictwa w Warszawie oraz szkoły podoficerów pożarnictwa zwane w dalszej części zarządzenia „szkołami pożarniczymi".

2. Ilość i siedziby szkół podoficerów pożarnictwa ustala Komendant Główny Straży Pożarnych za zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych.

3. Szkoły pożarnicze stanowią odrębne jednostki organizacyjne i budżetowe podległe bezpośrednio Komendzie Głównej Straży Pożarnych i przez nią finansowane.

4. W celu wykonania doraźnych zadań szkoleniowych przekraczających możliwości szkół pożarniczych Komendant Główny Straży Pożarnych może tworzyć na okres potrzebny do wykonania tych zadań — filie (oddziały) szkół pożarniczych.

5. Regulaminy organizacyjne szkół pożarniczych ustala Komendant Główny Straży Pożarnych.

§ 2. 1. Szkolenie szeregowych pożarnictwa, szkolenie członków ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych oraz szkolenie członków organizacji współdziałających i nieetatowego personelu ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy prowadzą: komendy straży pożarnych, resortowe służby przeciwpożarowe oraz straże pożarne.

2. Do prowadzenia szkolenia określonego w ust. 1 komendy wojewódzkie (miast wyłączonych z województw) straży pożarnych tworzą ośrodki szkolenia pożarniczego.

3. Ilość i miejsce zlokalizowania ośrodków szkolenia pożarniczego ustalają komendanci wojewódzcy (równorzędni) za zgodą prezydium właściwej wojewódzkiej (miasta wyłączonego z województwa) rady narodowej na podstawie opinii Komendy Głównej Straży Pożarnych.

4. Resorty gospodarki narodowej posiadające własną służbę przeciwpożarową mogą dla zapewnienia realizacji zadań szkoleniowych tej służby — tworzyć resortowe ośrodki szkolenia pożarniczego.

5. Ośrodki szkolenia pożarniczego wchodzą w skład komend wojewódzkich (miast wyłączonych z województw) straży pożarnych jako samodzielne jednostki organizacyjne.

6. Wzorcowy regulamin organizacyjny ośrodka szkolenia pożarniczego ustala Komendant Główny Straży Pożarnych (§ 1 ust. 5).

§ 3. 1. Ustala się następujące rodzaje szkolenia pożarniczego:

1) Dla członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa:
a) oficerskie kwalifikacyjne,
b) oficerskie specjalizujące,
c) oficerskie uzupełniające,
d) podoficerskie kwalifikacyjne,
e) podoficerskie specjalizujące,
f) podoficerskie uzupełniające,
g) szeregowych kwalifikacyjne,
h) szeregowych specjalizujące,
i) szeregowych uzupełniające,

2) Dla członków ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych:
a) szkolenie podstawowe,
b) szkolenie specjalne,
c) szkolenie uzupełniające,

3) Dla personelu ochrony przeciwpożarowej oraz pracowników zakładów pracy:
a) szkolenie przeciwpożarowe pracowników zakładów pracy,
b) szkolenie personelu nieetatowego ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy,
c) szkolenie przeciwpożarowe personelu inżynieryjno-technicznego zakładów pracy.

2. Szkolenie oficerskie kwalifikacyjne łącznie z praktyką trwa 3 lata; szkolenie podoficerskie kwalifikacyjne trwa 4 miesiące. Czas trwania pozostałych rodzajów szkolenia ustala Komendant Główny Straży Pożarnych.

§ 4. 1. Ustala się następujący podział zadań szkoleniowych:

1) Szkoła Oficerów Pożarnictwa prowadzi szkolenie:
a) oficerskie kwalifikacyjne,
b) oficerskie specjalizujące,
c) oficerskie uzupełniające,
d) personelu inżynieryjno-technicznego zakładów pracy,

2) Szkoły podoficerów pożarnictwa prowadzą szkolenie:
a) podoficerskie kwalifikacyjne,
b) podoficerskie specjalizujące,
c) podoficerskie uzupełniające,

3) Ośrodki szkolenia pożarniczego komend wojewódzkich (miast wyłączonych z województw) prowadzą szkolenie:
a) podstawowe, specjalne i uzupełniające członków ochotniczych (obowiązkowych) straży pożarnych,
b) personelu nieetatowego ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy,
c) szeregowych kwalifikacyjne i specjalizujące,

4) Komendy powiatowe (miejskie) straży pożarnych i zawodowe straże pożarne prowadzą szkolenie:
a) szeregowych kwalifikacyjne i uzupełniające,
b) podoficerskie uzupełniające,
c) podstawowe i uzupełniające członków ochotniczych (obowiązkowych) straży pożarnych,
d) pracowników oraz personelu nieetatowego zakładów pracy,

5) Resortowe służby przeciwpożarowe prowadzą szkolenie:
a) szeregowych kwalifikacyjne,
b) pracowników oraz personelu nieetatowego zakładów pracy swego resortu,
c) podstawowe, specjalne i uzupełniające członków ochotniczych (obowiązkowych) straży pożarnych swego resortu,
— oraz szkolenie pracowników resortowej służby przeciwpożarowej w zakresie specyfiki danego resortu.

2. 1) Komendant Główny Straży Pożarnych może zlecać poszczególnym jednostkom szkolącym wymienionym w ust. 1 pkt. 1—4 prowadzenie innych rodzajów szkolenia pożarniczego niż określone w ust. 1.

2) Resortowe służby przeciwpożarowe mogą prowadzić inne niż określone w ust. 1 pkt. 5 rodzaje szkolenia pożarniczego — za zgodą Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

§ 5. 1. Szkolenie oficerskie kwalifikacyjne, specjalizujące i uzupełniające oraz szkolenie przeciwpożarowe personelu inżynieryjno-technicznego zakładów pracy może być prowadzone systemem zaocznym.

2. Dla prowadzenia szkolenia określonego w ust. 1 tworzy się w Szkole Oficerów Pożarnictwa — studium zaoczne. Organizację i zakres zadań szkoleniowych studium określa regulamin organizacyjny Szkoły Oficerów Pożarnictwa.

§ 6. 1. Warunki przyjęcia na poszczególne rodzaje szkolenia pożarniczego:

1) na szkolenie oficerskie kwalifikacyjne:
a) wykształcenie średnie (świadectwo dojrzałości),
b) wiek od 18 do 30 lat,
c) dobry stan zdrowia (odpowiadający kategorii wojskowej „A"),
d) niekaralność za przestępstwa przeciwko Państwu Ludowemu,
e) złożenie egzaminu wstępnego;

2) na szkolenie oficerskie specjalizujące:
a) ukończone szkolenie oficerskie kwalifikacyjne,
b) co najmniej czteroletni staż pracy na stanowisku oficerskim,
c) pozytywna opinia przełożonego o przydatności do zajmowania stanowisk dla których wymagana jest specjalizacja;

3) na szkolenie podoficerskie kwalifikacyjne:
a) wykształcenie co najmniej w zakresie szkoły podstawowej,
b) ukończone szkolenie kwalifikacyjne szeregowych,
c) stan zdrowia odpowiadający warunkom pracy podoficera zawodowego KTP, stwierdzony świadectwem lekarza urzędowego,
d) nie przekroczony 35 rok życia,
e) pozytywna opinia przełożonego o przydatności do pracy w ochronie przeciwpożarowej na stanowisku podoficerskim,
f) złożenie egzaminu wstępnego;

4) na szkolenie podoficerskie specjalizujące:
a) ukończone szkolenie podoficerskie kwalifikacyjne,
b) stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zadań związanych z ukończeniem szkolenia specjalizującego,
c) pozytywna opinia przełożonego o przydatności do zajmowania stanowisk, dla których wymagana jest specjalizacja;

5) na szkolenie szeregowych kwalifikacyjne:
   a) wykształcenie w zakresie szkoły podstawowej,
   b) stan zdrowia odpowiadający warunkom pracy strażaka zawodowego,
   c) wiek od 18 do 30 lat;
6) na szkolenie szeregowych specjalizujące:
   a) ukończone szkolenie kwalifikacyjne szeregowych,
   b) stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zadań związanych z ukończeniem szkolenia specjalizującego,
   c) pozytywna opinia przełożonego o przydatności do wykonywania funkcji, dla których wymagana jest specjalizacja.

2. Warunki przyjęcia na pozostałe rodzaje szkolenia pożarniczego ustala Komendant Główny Straży Pożarnych.

§ 7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie na poszczególne rodzaje szkolenia pożarniczego mogą być stosowane odstępstwa od warunków określonych w § 6, o których w odniesieniu do kandydatów na szeregowych KTP decyduje właściwy komendant wojewódzki, a w odniesieniu do kandydatów na podoficerów i oficerów KTP — Komendant Główny Straży Pożarnych.

§ 8. 1. Ukończenie szkolenia oficerskiego kwalifikacyjnego uprawnia do otrzymania stopnia oficerskiego w Korpusie Technicznym Pożarnictwa i zajmowanie stanowisk oficerskich w ochronie przeciwpożarowej.

2. Ukończenie szkolenia podoficerskiego kwalifikacyjnego uprawnia do uzyskania stopnia podoficerskiego w Korpusie Technicznym Pożarnictwa i zajmowanie stanowisk podoficerskich w ochronie przeciwpożarowej.

3. Ukończenie szkolenia szeregowych kwalifikacyjnego uprawnia do otrzymania stopnia strażaka w Korpusie Technicznym Pożarnictwa i wykonywania pracy w ochronie przeciwpożarowej w charakterze strażaka.

4. Ukończenie szkolenia specjalizującego uprawnia do zajmowania stanowisk (wykonywania funkcji) w ochronie przeciwpożarowej dla których wymagana jest specjalizacja.

§ 9. Programy szkolenia pożarniczego, wzory świadectw ukończenia poszczególnych rodzajów szkolenia pożarniczego oraz tryb ich wydawania ustala Komendant Główny Straży Pożarnych.

§ 10. 1. Traci moc zarządzenie Nr 263/56 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 grudnia 1956 r. w sprawie ustalenia struktury organizacyjnej i zakresu szkolenia pożarniczego.

2. Do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie niniejszego zarządzenia zachowują moc obowiązującą przepisy wydane na podstawie zarządzenia wymienionego w ust. 1 o ile nie są sprzeczne z niniejszym zarządzeniem.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Minister Spraw Wewnętrznych
w z. *Z. Sznek*
Podsekretarz Stanu

23.

UCHWAŁA

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH I SPOŁECZNYCH POWZIĘTA W POROZUMIENIU Z KOMENDĄ GŁÓWNĄ STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 1 czerwca 1964 r.

w sprawie rozwoju kultury fizycznej i turystyki w zawodowych strażach pożarnych.

Kultura fizyczna i turystyka spełniają coraz ważniejszą rolę w życiu naszego społeczeństwa, przyczyniając się do podniesienia zdrowotności, rozwijania sprawności fizycznej, kształtowania charakteru i postawy społecznej.

Prezydium Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych oraz Komenda Główna Straży Pożarnych widzą w wychowaniu fizycznym, sporcie i turystyce istotny czynnik profilaktyki i zachowania zdrowia, a także podniesienia sprawności fizycznej pracowników straży pożarnych.

I. W celu dalszego rozwoju kultury fizycznej i turystyki wśród pracowników zawodowych straży pożarnych, Prezydium Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Państwowych w porozumieniu z Komendą Główną Straży Pożarnych postanawia co następuje:

1) wszystkie komendy i jednostki straży pożarnych mają obowiązek stworzenia swym pracownikom, a w miarę możliwości i ich rodzinom, warunków do wszechstronnego uprawiania ćwiczeń fizycznych, sportu i turystyki,
2) komendy straży pożarnych, wspólnie z radami zakładowymi i odpowiednimi instancjami związkowymi, powinny opracowywać i realizować programy rozwoju kultury fizycznej i turystyki dla potrzeb swoich jednostek,

3) zasadniczymi bazami rozwoju kultury fizycznej i turystyki w zawodowych strażach pożarnych powinny stać się Zakładowe Ogniska i Koła Krzewienia Kultury Fizycznej.

II. Dążąc do dalszego rozwoju kultury fizycznej i turystyki zaleca się jednostkom straży pożarnych:

1) organizowanie Ognisk lub Kół Krzewienia Kultury Fizycznej,
2) prowadzenie ćwiczeń rekreacyjnych,
3) organizowanie wycieczek i rozwijanie różnych form tzw. małej turystyki,
4) branie udziału w imprezach organizowanych przez Centralną Radę Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Pracowników Państwowych i Społecznych, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej i Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

W realizacji powyższych zaleceń udział ZZPPiS wyrazi się w pomocy organizacyjnej, oraz finansowaniu Ognisk Krzewienia Kultury Fizycznej zrzeszonych w Związku Zawodowym Pracowników Państwowych i Społecznych.

III. Dla zapewnienia odpowiednich warunków do rozwoju kultury fizycznej i turystyki zaleca się jednostkom straży pożarnych:

1) nawiązanie bliższej łączności i współpracy w zakresie kultury fizycznej i turystyki z właściwymi terytorialnie ogniwami Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych, Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej i Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego,
2) wykonanie własnymi siłami i środkami boisk, oraz wyposażenie ich w podstawowe urządzenia i sprzęt sportowy, przy czym boiska powinny być przystosowane do wykorzystania ich w zimie jako lodowiska,
3) korzystanie z udostępnionych przez współpracujące ogniwa ZZPPiS — obiektów i urządzeń sportowych.

IV. Prezydium Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych zaleca wszystkim klubom sportowym pozostającym pod patronatem Związku oraz Ogniskom Krzewienia Kultury Fizycznej, które dysponują własnymi obiektami, aby udostępniły je Ogniskom KKF zawodowych straży pożarnych.

V. W celu zapewnienia strażom pożarnym kadry wykwalifikowanych organizatorów, instruktorów i przewodników — wytypowani pracownicy komend i straży pożarnych powinni być zgłoszeni do właściwych terytorialnie ogniw ZZPPiS w celu przeszkolenia ich na kursach Wojewódzkich Komisji Związków Zawodowych, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych. Koszty szkolenia pokryje Związek Zawodowy Pracowników Państwowych i Społecznych.

VI. Komendy straży pożarnych zobowiązane są do stworzenia wyszkolonym organizatorom, instruktorom i przewodnikom jak najlepszych warunków do społecznej działalności w zakresie kultury fizycznej i turystyki, oraz łączenia tej działalności z pracą zawodową.

VII. Zaleca się komendom straży pożarnych, by wspólnie z radami zakładowymi propagowały wśród swych pracowników i ich rodzin udział w dorocznych imprezach Centralnej Rady Związków Zawodowych i Związku Zowodowego Pracowników Państwowych i Społecznych:

1) Turnieju Piłki Siatkowej o puchar CRZZ
2) Spartakiadach ZZPPiS
3) Korespondencyjnych Zawodach Strzeleckich ZZPPiS
4) Współzawodnictwie Ognisk KKF
5) Okręgowych rajdach turystycznych.

VIII. W najbliższym czasie Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych i Komenda Główna Straży Pożarnych podejmą badania mające na celu wypracowanie najlepszych metod kształcenia cech motorycznych potrzebnych strażakowi w wykonywaniu zawodu.

IX. Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych i Komenda Główna Straży Pożarnych mają nadzieję, że niniejsza uchwała przyczyni się do dalszego rozwoju wychowania fizycznego, sportu i turystyki w strażach pożarnych, oraz oczekują od wszystkich instancji ZZPPiS, oraz komend i zawodowych straży pożarnych wykonania wynikających z uchwały postanowień.

X. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Straży Pożarnych:
R. Darczewski

Przewodniczący
Zarządu Głównego ZZPPiS
S. Konarski

24.

ZARZĄDZENIE Nr 8/64

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 16 grudnia 1964 r.

w sprawie ustalenia warunków przyjęcia na szkolenie pożarnicze członków ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych oraz nieetatowego personelu ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy.

Na podstawie § 6, ust. 2 zarządzenia Nr 117/64 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 września 1964 r. w sprawie organizacji szkół i szkolenia pożarniczego zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Ustala się następujące warunki przyjęcia członków ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych na niżej wymienione rodzaje szkolenia pożarniczego:

1) Na szkolenie podstawowe I stopnia:
   a) przynależność do OSP,
   b) stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zadań związanych z pracą w OSP,
   c) ukończone 18 lat,
2) Na szkolenie II stopnia — dowódcy sekcji OSP:
   a) wykształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej,
   b) co najmniej rok praktyki (pracy) w jednostce ochrony przeciwpożarowej (ochotniczej lub zawodowej),
   c) wyszkolenie podstawowe I stopnia.
3) Na szkolenie III stopnia — naczelników OSP typu Kr, Krm. i Km:
   a) wykształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej,
   b) wyszkolenie II stopnia w zakresie dowódcy sekcji,
   c) pełnienie funkcji naczelnika lub zastępcy naczelnika.
4) Na szkolenie IV stopnia — naczelników OSP typu S i naczelników rejonowych OSP:
   a) wykształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej,
   b) wyszkolenie II stopnia w zakresie dowódcy sekcji OSP,
   c) pełnienie funkcji naczelnika OSP względnie naczelnika rejonu OSP.
5) Na szkolenie w zakresie obsługi sprzętu motorowego OSP:
   a) przynależność do OSP,
   b) wykształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej,
   c) ukończone 18 lat,
   d) wyszkolenie podstawowe I stopnia.
6) Na szkolenie w zakresie radiooperatorów OSP:
   a) przynależność do OSP,
   b) wykształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej,
   c) ukończone 18 lat,
   d) wyszkolenie podstawowe I stopnia.

2. Określone w ust. 1 warunki przyjęcia na poszczególne rodzaje szkolenia pożarniczego dotyczą członków OSP zlokalizowanych w osiedlach i zakładach pracy.

§ 2. 1. Ustala się następujące warunki przyjęcia nieetatowego personelu ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy na niżej wymienione rodzaje szkolenia pożarniczego:

1) Na szkolenie nieetatowych referentów ochrony przeciwpożarowej:
   a) wykształcenie ogólne w miarę możliwości w zakresie szkoły średniej,
   b) ukończone 18 lat,
   c) rodzaj zatrudnienia w zakładzie pracy, umożliwiający wykonywanie zadań związanych z ochroną przeciwpożarową.
2) Na szkolenie konserwatorów gaśnic i agregatów:
   a) wykształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej,
   b) ukończone 18 lat.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny
R. Darczewski

25.

ZARZĄDZENIE Nr 11/64

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 22 grudnia 1964 r.

w sprawie ustalenia wzorcowego regulaminu organizacyjnego ośrodka szkolenia pożarniczego.

Na podstawie § 2 ust. 6 zarządzenia Nr 117/64 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 września 1964 r. w sprawie organizacji szkół i szkolenia pożarniczego, zarządza się co następuje:

§ 1. Ustala się „Wzorcowy Regulamin Organizacyjny Ośrodka Szkolenia Pożarniczego", stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wzorcowy regulamin organizacyjny stosują

zgodnie z zasadami powołanego na wstępie zarządzenia:
— wojewódzkie (miast wyłączonych z województw) komendy straży pożarnych, organizujące te ośrodki;
— resorty gospodarki narodowej, wymienione w § 2 ust. 4 tegoż zarządzenia.

§ 3. Uchyla się moc obowiązującą Tymczasowego Regulaminu Służbowego Szkoły Pożarniczej w części dotyczącej etatowego Ośrodka Szkolenia Pożarniczego, wprowadzonego w życie rozkazem Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 12.XI.1954 r. (Dz. Zarz. i Rozk. K.G.S.P. Nr 8 z 1954 r. poz. 27).

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1965 roku.

Komendant Główny
R. Darczewski

Załącznik do zarządzenia nr 11/64 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 22 grudnia 1964 r.

WZORCOWY REGULAMIN ORGANIZACYJNY OŚRODKA SZKOLENIA POŻARNICZEGO

Postanowienia ogólne

§ 1. Ośrodek Szkolenia Pożarniczego, zwany w dalszych postanowieniach niniejszego regulaminu ośrodkiem, pod względem organizacyjnym i personalnym podlega wojewódzkiej (miasta wyłączonego z województwa) komendzie straży pożarnych.

Zakres działania ośrodka.

§ 2. Do zakresu działania ośrodka należy fachowe przygotowanie dowódców i funkcyjnych ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych, nieetatowego personelu ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy oraz szeregowych zawodowych straży pożarnych, na podstawie obowiązujących programów szkolenia.

§ 3. 1. W ramach zakresu działania, ośrodek prowadzi kursowe szkolenia pożarnicze, powierzone do realizacji wojewódzkiej (miasta wyłączonego z województwa) komendzie straży pożarnych a mianowicie:
1) podstawowe, specjalne i uzupełniające członków ochotniczych (obowiązkowych) straży pożarnych,
2) personelu nieetatowego ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy,
3) szeregowych kwalifikacyjne i specjalizujące.

2. Ośrodek prowadzi również inne rodzaje szkolenia, zlecone przez wojewódzką (miasta wyłączonego z województwa) komendę straży pożarnych oraz w miarę potrzeby wykonuje inne zadania służby szkoleniowej.

§ 4. Warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na szkolenie realizowane w ośrodku oraz sprawy dotyczące rekrutacji kandydatów regulują odrębne przepisy.

§ 5. Udział ośrodka w akcjach ratowniczo-gaśniczych w zależności od rodzaju przeprowadzanego kursu regulują odrębne przepisy.

Organizacja ośrodka

§ 6. Dla zapewnienia ośrodkowi prawidłowego funkcjonowania ustala się komendę ośrodka, składającą się z komendanta ośrodka, personelu szkoleniowego, administracyjno-gospodarczego i organów pomocniczych.

§ 7. 1. W komendzie ośrodka mają zastosowanie etatowe i nieetatowe stanowiska pracy.

2. Etatowe stanowiska pracy obsadza się stale zatrudnionymi w ośrodku członkami Korpusu Technicznego Pożarnictwa oraz pracownikami cywilnymi na zasadach ustalonych odrębnymi przepisami.

3. Nieetatowe stanowiska pracy, tworzone w miarę potrzeby na określony czas, obsadza się pracownikami odkomenderowanymi do ośrodka przez wojewódzkiego (równorzędnego) komendanta straży pożarnych.

§ 8. 1. Ośrodkiem kieruje jednoosobowo komendant ośrodka, wyznaczony i odwoływany z tej funkcji przez wojewódzkiego (równorzędnego) komendanta straży pożarnych.

2. Komendant ośrodka z tytułu pełnionej funkcji jest przełożonym etatowych i nieetatowych pracowników, słuchaczy ośrodka jest odpowiedzialny za organizację i poziom pracy dydaktyczno-wychowawczej w ośrodku, stan pomieszczeń, urządzeń i inwentarza, oraz za gospodarkę materiałowo-finansową ośrodka.

3. Do zakresu działania komendanta ośrodka w szczególności należy:
1) kierowanie pracą etatowego i nieetatowego personelu ośrodka w zakresie zadań szkoleniowych i administracyjno-gospodarczych,
2) opracowywanie rozkładów materiału nauczania i odcinkowych planów lekcyjnych, uzgadnianie tematyki programowej z personelem szkoleniowym, oraz zatwierdzanie konspektów i planów lekcyjnych,
3) utrzymywanie nauczania w ośrodku na właściwym poziomie, przez wizytowanie zajęć szkoleniowych i systematyczną kontrolę wykonania planów i programów nauczania,
4) prowadzenie dokumentacji szkoleniowej ośrodka,
5) prowadzenie zajęć szkoleniowych, stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów,
6) organizowanie pomocy w nauce własnej słuchaczów i osobiste udzielanie tej pomocy,
7) opracowywanie i przedkładanie do zatwierdzenia wojewódzkiemu (równorzędnemu) komendantowi straży pożarnych porządkowych instrukcji i regulaminów dla ośrodka oraz szczegółowych zakresów czynności dla pracowników ośrodka,
8) opracowywanie planów zaopatrzenia ośrodka w zakresie potrzeb szkoleniowych i administracyjno-gospodarczych, oraz realizowanie tych planów w zakresie zleconym przez wojewódzką

(miasta wyłączonego z województwa) komendę straży pożarnych,

9) opracowywanie sprawozdań z działalności ośrodka,

10) regulowanie porządku i dyscypliny w ośrodku odpowiednio do uprawnień, przewidzianych w tym zakresie obowiązującymi przepisami,

11) wykonywanie zadań służby szkoleniowej stosownie do potrzeb i możliwości na polecenie wojewódzkiego (równorzędnego) komendanta straży pożarnych.

§ 9. 1. Personel szkoleniowy ośrodka składa się z wykładowców i instruktorów, posiadających odpowiednie kwalifikacje, zapewniające należyty poziom i wyniki nauczania.

2. Do podstawowych obowiązków personelu szkoleniowego należy wychowanie i nauczanie słuchaczów zgodnie z planem szkolenia i nauczania, a w szczególności:

1) prowadzenie zajęć szkoleniowych w/g programów nauczania, zasad metodyczno-dydaktycznych, oraz wskazówek udzielonych w tym zakresie przez komendanta ośrodka,

2) opracowywanie konspektów lub planów do przeprowadzenia powierzonych zajęć szkoleniowych,

3) organizowanie i kontrolowanie nauki własnej słuchaczów, oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie,

4) systematyczne kontrolowanie postępów słuchaczy w nauce, poznawanie i ocenianie słuchaczów, oraz ich opiniowanie dla wewnętrznych potrzeb ośrodka,

5) czynny udział w pracach ośrodka, w zakresie zleconym przez komendanta ośrodka.

§ 10. 1. Personel administracyjno-gospodarczy ośrodka składa się z pracowników, których zadaniem jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania ośrodka w zakresie spraw kwaterunkowych, wyżywieniowych, transportowych, materiałowo-finansowych i innych potrzeb administracyjno-gospodarczych związanych z wykonaniem zakresu działania ośrodka.

2. Zadania i obowiązki pracowników administracyjno-gospodarczych regulują szczegółowe zakresy czynności.

§ 11. 1. Organami pomocniczymi komendy ośrodka są komisje, powołane przez komendanta ośrodka zależnie od potrzeb szkoleniowych lub administracyjno-gospodarczych, oraz organizacje słuchaczów, przewidziane w niniejszym regulaminie.

2. Komisje mogą mieć charakter stały lub mogą być powoływane na czas określony. Zakres działania lub doraźne zadania dla komisji ustala komendant ośrodka za zgodą wojewódzkiego (równorzędnego) komendanta straży pożarnych.

Organizacja pracy dydaktyczno-wychowawczej w ośrodku.

§ 12. 1. Podstawą procesu nauczania w Ośrodku są programy nauczania ustalone przez Komendę Główną Straży Pożarnych. Dokonywanie samowolnych zmian w programach nauczania jest niedozwolone, natomiast w miarę potrzeby należy aktualizować materiał nauczania przewidziany w programie.

2. Realizacja programu nauczania powinna być ścisła i zgodna z wymaganiami dydaktyki, poprzedzona w odpowiednim czasie zaznajomieniem właściwych wykładowców i instruktorów z programem, oraz ustaleniem metod nauczania, odpowiednich do rodzaju szkolenia.

3. Kontrolę realizacji programu nauczania należy prowadzić dokładnie i na bieżąco.

§ 13. Przed rozpoczęciem każdego kursu obowiązuje opracowanie planu pracy dydaktyczno-wychowawczej z uwzględnieniem następujących zagadnień:

1) wyznaczenie komendanta kursu,

2) podział przedmiotów nauczania na wykładowców (instruktorów),

3) rozłożenie materiału nauczania w czasie i na plany lekcyjne,

4) kontrole programowych zajęć szkoleniowych oraz wyników nauczania,

5) zabezpieczenie zajęć szkoleniowych w pomoce naukowe i wyposażenie słuchaczy w podręczniki i inne materiały szkoleniowe,

6) ustalenie terminarza prac przygotowawczych do egzaminu i przeprowadzenie egzaminu.

7) ustalenie terminarza konsultacji w zakresie poszczególnych przedmiotów nauczania,

8) zorganizowanie nauki własnej słuchaczów,

9) zorganizowanie prac kulturalno-oświatowych, wychowania fizycznego,

10) zorganizowanie zakończenia kursu.

§ 14. 1. W nauczaniu należy ściśle przestrzegać ogólnych zasad dydaktycznych i wskazań metodyki dostosowanej do rodzajów realizowanych przez ośrodek programów nauczania, jak również uwzględniać wszystkie formy i metody szkolenia praktycznego.

2. W celu zapewnienia zgodności nauczania z programem obowiązuje zasada przeprowadzania zajęć programowych na podstawie konspektu lub planu lekcyjnego zatwierdzonego przez komendanta Ośrodka.

§ 15. W procesie nauczania należy szeroko stosować zasadę poglądowości zajęć szkoleniowych. W tym celu trzeba w maksymalnym stopniu wykorzystywać posiadane pomoce naukowe i sprzęt szkoleniowy.

§ 16. Postępy słuchaczów w nauce należy systematycznie kontrolować od początku do zakończenia kursu zgodnie z planem pracy dydaktyczno-wychowawczej na kursie.

§ 17. 1. Działalność wychowawcza ośrodka, oprócz wymagań wynikających z wewnętrznego porządku i dyscypliny, opiera się również na właściwie prowadzonej pracy kulturalno-oświatowej, polegającej na szerzeniu wśród słuchaczy wiedzy o Polsce i świecie współczesnym, rozwijaniu zainteresowań intelektualnych, popularyzacji czytelnictwa, oraz organizowaniu wartościowych rozrywek i odpoczynku.

2. W celu zapewnienia pracom kulturalno-oświatowym właściwych warunków, ośrodek powinien posiadać odpowiednie urządzenia i sprzęt świetlicowy, oraz czasopisma, książki itp.

§ 18. 1. Każdy kurs powinien mieć komendanta kursu, wyznaczonego każdorazowo przez wojewódzkiego (równorzędnego) komendanta straży pożarnych, jeżeli w ośrodku prowadzone są jednocześnie dwa

kursy, wówczas jednemu komendantowi mogą być podporządkowane obydwa kursy.

2. Komendant kursu wchodzi w skład komendy ośrodka na czas pełnienia swojej funkcji i w tym czasie podlega komendantowi ośrodka.

3. Z tytułu pełnionej funkcji, komendant kursu jest przełożonym słuchaczy podporządkowanego mu kursu.

4. Do obowiązków komendanta kursu należy w szczególności:
1) utrzymywanie porządku wewntęrznego i dyscypliny na kursie,
2) prowadzenie książki rozkazów dziennych kursu,
3) regulowanie służby wewnętrznej na kursie,
4) przestrzeganie i realizowanie ustalonego porządku dnia i rozkładu zajęć na kursie,
5) przygotowanie ćwiczeń praktycznych,
6) dokonywanie odprawy służb, przeglądów i apelów oraz przyjjmowanie raportów,
7) kontrolowanie organów służbowych kursu,
8) organizowanie i prowadzenie prac kulturalno-oświatowych i wychowania fizycznego wśród słuchaczy,
9) poznawanie zainteresowań i potrzeb słuchaczy,
10) prowadzenie zajęć szkoleniowych w zakresie powierzonych przedmiotów nauczania,
11) wykonywanie innych prac na polecenie komendanta ośrodka.

Organizacja pracy administracyjno-gospodarczej w ośrodku:

§ 19. 1. Ośrodek nie jest jednostką budżetową w rozumieniu obowiązujących przepisów finansowych, lecz jest finansowany z budżetu wojewódzkiej (miasta wyłączonego z województwa) komendy straży pożarnych.

2. Wyżywienie słuchaczy może się odbywać w ramach własnej stołówki organizowanej przez ośrodek, albo słuchacze korzystają z usług zakładów zbiorowego żywienia w granicach przewidzianych na ten cel kredytów.

§ 20. 1. Działalność administracyjno-gospodarcza ośrodka obejmuje następujące sprawy:
1) higieniczno-sanitarne,
2) żywnościowe,
3) kwaterunkowo-mundurowe,
4) transportu, sprzętu pożarniczego i łączności,
5) rachunkowości finansowo-materiałowej.

2. Sprawy higieniczno-sanitarne obejmują:
1) opiekę nad stanem zdrowotnym słuchaczy,
2) zapewnienie i utrzymanie warunków higienicznych w ośrodku.

3. W przypadku prowadzenia własnej stołówki sprawy żywnościowe obejmują:
1) prowadzenie stołówki zgodnie z obowiązującymi w tym względzie przepisami,
2) ustalenie jadłospisów, zakupy artykułów żywnościowych, przygotowanie i wydawanie posiłków,
3) bezpośredni nadzór i kontrola pracy personelu kuchennego,
4) planowanie i realizacja potrzeb w zakresie gospodarki żywnościowej.

W przypadku korzystania z usług zakładów zbiorowego żywienia należy kontrolować jakość i ilość wydawanych posiłków.

4. Sprawy kwaterunkowo-mundurowe obejmują:
1) eksploatację budynków, pomieszczeń i terenu zajmowanego przez ośrodek,
2) wyposażenie pomieszczeń w sprzęt kwaterunkowy i gospodarka tym sprzętem,
3) gospodarkę opałem,
4) gospodarkę umundurowaniem i odzieżą ochronną,
5) planowanie i realizacja potrzeb w zakresie gospodarki kwaterunkowo-mundurowej.

5. Sprawy transportu, sprzętu pożarniczego i łączności obejmują:
1) gospodarkę transportem, sprzętem motorowym, sprzętem łączności,
2) gospodarkę materiałami pędnymi,
3) planowanie i realizację potrzeb w zakresie transportu, sprzętu pożarniczego, łączności i materiałów pędnych,
4) utrzymywanie i konserwacja sprzętu.

6. Sprawy rachunkowości finansowo-materiałowej obejmują:
1) opracowywanie planów finansowych,
2) prowadzenie rachunkowości finansowej związanej z rozliczeniem się z funduszów udzielanych na prowadzenie ośrodka,
3) prowadzenie rachunkowości materiałowej,
4) prowadzenie innej dokumentacji finansowo-materiałowej obowiązującej przy finansowaniu przez jednostkę nadrzędną.

Organizacja służby wewnętrznej w ośrodku oraz prawa i obowiązki słuchaczy.

§ 21. 1. Osoby odbywające szkolenie w Ośrodku nazywają się słuchaczami bez względu na posiadany stopień służbowy lub funkcję spełnianą w ochronie przeciwpożarowej. Wspomniana nazwa obowiązuje w wewnętrznych stosunkach służbowych w czasie trwania szkolenia.

2. Do słuchaczy mają zastosowanie przepisy służby wewnętrznej ogólnie obowiązujące w jednostkach organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej, oraz instrukcje i regulaminy ustalone w tym zakresie przez komendanta ośrodka na podstawie postanowień niniejszego regulaminu i innych obowiązujących przepisów.

3. Słuchacze, w okresie odbywania szkolenia w ośrodku, podlegają skoszarowaniu i korzystają z całodziennego wyżywienia w/g ustalonych norm dla ośrodków szkolenia pożarniczego.

4. Komenda ośrodka, stosownie do obowiązujących przepisów zapewnia słuchaczom odzież ochronną i uzbrojenie osobiste, na czas odbywanego przez nich szkolenia w ośrodku.

§ 22. Podczas odbywania szkolenia w ośrodku, słuchacze obowiązani są ściśle wykonywać rozkazy przełożonych, pilnie uczyć się przestrzegać dyscypliny i porządku.

§ 23. 1. W celu współdziałania z komendą ośrodka w sprawach podnoszenia poziomu i wyników nauczania, utrzymania porządku i dyscypliny oraz ze względu na rozwijanie wśród słuchaczy własnej inicjatywy i kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za ośrodek w ramach swych spraw i obowiązków, powołuje się radę kursu złożoną ze słuchaczy.

2. Rada kursu stanowi organizacyjną formę samorządu słuchaczy w zakresie:

1) nauczania i wychowania,
2) umacniania dyscypliny i porządku,
3) współdziałania z komendą ośrodka w utrzymaniu właściwych warunków bytowych i socjalnych na kursie,
4) udzielania pomocy w sprawach administracyjno-gospodarczych ośrodka,
5) załatwiania innych spraw powierzonych radzie przez komendanta ośrodka.

3. Rada kursu składa się od 3 do 5 członków wybranych przez słuchaczy. W miarę potrzeby i za wiedzą komendanta ośrodka, rada może organizować ze słuchaczy różne komisje: wyżywieniową, kulturalno-oświatową, szkoleniową itp.

4. Szczegółowe zadania i uprawnienia rady oraz podział funkcji określa regulamin ustalony przez komendanta ośrodka.

§ 24. 1. Za naruszenie porządku i dyscypliny oraz za inne przewinienia, zależnie od ich charakteru i znaczenia, na słuchaczy mogą być nakładane kary:

1) upomnienie ustne przy raporcie,
2) upomnienie ustne udzielone przed frontem kursu,
3) upomnienie z zapisaniem do rozkazu,
4) nagana z zapisaniem do rozkazu,
5) wyznaczenie do prac porządkowych lub do służby poza kolejnością,
6) zakaz opuszczania rejonu ośrodka,
7) udzielenie ostrej nagany z zapisaniem do rozkazu i ostrzeżeniem wydalenia z kursu,
8) wydalenie z kursu.

2. Decyzja o wydaleniu słuchacza z kursu wymaga zatwierdzenia przez właściwego wojewódzkiego (równorzędnego) komendanta straży pożarnych. O wydaleniu z kursu zawiadamia się jednostkę organizacyjną, która słuchacza skierowała na kurs.

3. W przypadku wydalenia z kursu członka K.T.P. za przewinienia kwalifikujące się do postępowania przed komisją dyscyplinarną, komendant zatwierdzający decyzję o wydaleniu wszczyna postępowanie dyscyplinarne albo przekazuje sprawę do wszczęcia postępowania przez właściwego dla tej sprawy przełożonego.

4. Za wyjątkiem kary wydalenia z kursu, pozostałe kary mogą być darowane lub odpowiednio zmniejszone podczas ich odbywania w/g uznania komendanta ośrodka, jeżeli ukarany słuchacz na to zasługuje swym postępowaniem.

5. Prawo nakładania kar posiada komendant ośrodka.

§ 25. 1. Za osiągnięcia w nauce oraz wzorowe wykonywanie innych obowiązków i zadań, słuchaczom można udzielać następujących wyróżnień:

1) ustna pochwała przed frontem kursu,
2) pochwała przed frontem kursu i zamieszczona w rozkazie,
3) wystąpienie do jednostki delegującej słuchacza na kurs o udzielenie nagrody lub innego wyróżnienia.

2. Do udzielenia wyróżnień uprawniony jest komendant ośrodka.

Organizacja służby operacyjnej w ośrodku.

§ 26. 1. W zależności od rodzaju i czasu szkolenia w ośrodku, kurs może być powołany do pełnienia służby operacyjnej na zasadach obowiązujących taktyczne jednostki straży pożarnych.

2. Decyzję w powyższej sprawie podejmuje właściwy wojewódzki (równorzędny) komendant straży pożarnych, po zasięgnięciu opinii komendanta ośrodka.

3. Pełnienie służby operacyjnej ustala komendant ośrodka na zasadach jakie obowiązują w strażach pożarnych, natomiast regulowanie toku służby należy do obowiązków komendanta kursu.

4. Funkcje dowódców sekcji i plutonów spełniają kolejno słuchacze.

5. Słuchaczom pełniącym służbę operacyjną należy zapewnić odzież ochronną.

Postanowienia końcowe.

§ 27. Wymiar godzin nauczania odpłatność za zajęcia szkoleniowe w ośrodku oraz oddelegowanie pracowników innych jednostek organizacyjnych do prowadzenia zajęć w ośrodku regulują odrębne przepisy.

26.

ZARZĄDZENIE NR 12/64 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 22 grudnia 1964 r.

w sprawie organizacji kultury fizycznej w jednostkach ochrony przeciwpożarowej.

Na podstawie § 2 ust. 2 pkt 12 zarządzenia Nr 96 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 czerwca 1961 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Komendy Głównej Straży Pożarnych (Dz. Urz. MSW Nr 7, poz. 23) zarządzam co następuje:

§ 1. Zatwierdzam i wprowadzam do użytku służbowego komend straży pożarnych, Szkoły Oficerów Pożarnictwa, szkół podoficerów pożarnictwa, ośrodków szkolenia pożarniczego oraz zawodowych straży pożarnych „Wytyczne w sprawie organizacji kultury fizycznej w jednostkach ochrony przeciwpożarowej”, stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia

i „Normy sprawności fizycznej dla członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa stanowiące załącznik Nr 2".

§ 2. Tracą moc: zarządzenie Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 9 maja 1955 r. w sprawie umasowienia kultury fizycznej i sportu w strażach pożarnych (Dz. KGSP Nr 3, poz. 10) oraz zarządzenie Nr 12/57 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 12 maja 1957 r. w sprawie szkolenia fizycznego pracowników ochrony przeciwpożarowej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Komendant Główny
R. Darczewski

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 12 Komendanta Głównego Str. Poż. z dnia 22 grudnia 1964 r.

WYTYCZNE

w sprawie organizacji kultury fizycznej w jednostkach ochrony przeciwpożarowej.

I. Cel wychowania fizycznego w strażach pożarnych

1. Sprawność fizyczna członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa stanowi jeden z zasadniczych warunków ich sprawności zawodowej i jeden z głównych kierunków i celów działalności szkoleniowej w ochronie przeciwpożarowej. W szczególności celem wychowania fizycznego w jednostkach organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej jest:

1) harmonijny i wszechstronny rozwój fizyczny strażaków i dowódców, wyrobienie i utrzymanie do późnego wieku ogólnej tężyzny fizycznej,
2) wyrobienie siły fizycznej oraz wysokich sprawności ruchowych potrzebnych w służbie pożarniczej, zwłaszcza szybkości, zręczności i wytrzymałości,
3) przygotowanie pracowników ochrony przeciwpożarowej do obrony kraju,
4) wychowanie strażaków w szlachetnej, koleżeńskiej, sportowej rywalizacji.

II. Organizacja wychowania fizycznego.

2. Organizacją wychowania fizycznego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej zajmują się:

a) Komenda Główna Straży Pożarnych — na terenie kraju,
b) wojewódzkie (miast wyłączonych z województw) komendy straży pożarnych — na obszarach województw lub miast wyłączonych z województw,
c) powiatowe i miejskie komendy straży pożarnych — na terenie powiatów lub miast stanowiących powiaty miejskie,
d) szkoły pożarnicze i ośrodki szkolenia pożarniczego — w odniesieniu do kursistów,
e) zawodowe straże pożarne w odniesieniu do swych załóg.

3. Działalność w zakresie wychowania fizycznego w zawodowych strażach pożarnych winna być prowadzona w ścislej łączności z Komitetami Kultury Fizycznej przy współpracy ze zrzeszeniem sportowym Gwardia i Związkiem Zawodowym Pracowników Państwowych i Społecznych.

4. Dla realizacji zadań w zakresie kultury fizycznej, w zawodowych strażach pożarnych winny być tworzone koła sportowe KS Gwardia oraz ogniska krzewienia kultury fizycznej podporządkowane Związkowi Zawodowemu Pracowników Państwowych i Społecznych.

5. Jednostki ochrony przeciwpożarowej winny opierać się na ustaleniach Uchwały Prezydium Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych, powziętej w porozumieniu z Komendą Główną Straży Pożarnych, w sprawie rozwoju kultury fizycznej i turystyki w zawodowych strażach pożarnych, opublikowanej w Nr 6/7 Biuletynu ZZPPiS z miesiąca VI—VII 1964 r. (str. 23).

III. Zadania jednostek ochrony przeciwpożarowej w zakresie kultury fizycznej.

6. Do Komendy Głównej Straży Pożarnych należy ogólne kierownictwo pracami w zakresie kultury fizycznej, ustalenie ramowych wytycznych dotyczących wychowania fizycznego oraz nadzór nad ich realizacją w podległych jednostkach.

7. Do zakresu działania wojewódzkich i powiatowych komend straży pożarnych należy:

1) kierownictwo pracami w zakresie organizacji kultury fizycznej na terenie województwa lub powiatu,
2) prowadzenie prac propagandowo-uświadamiających w zakresie wychowania fizycznego w strażach pożarnych,
3) koordynacja prac dotyczących kultury fizycznej i sportu z odpowiednimi organizacjami sportowymi,
4) organizowanie imprez sportowych dla jednostek swoich obszarów działania oraz branie udziału w imprezach organizowanych przez Związek Zawodowy Pracowników Państwowych i Społecznych i miejscowe organizacje sportowe,
5) analizowanie wyników działalności w zakresie WF oraz ustalanie potrzeb w zakresie WF i wprowadzanie tych potrzeb do planów działalności,
6) składanie sprawozdawczości z prac WF i sportu w ramach obowiązujących przepisów.

8. Do zakresu działania komend zawodowych straży pożarnych, szkół pożarniczych i ośrodków szkolenia pożarniczego należy:

1) organizowanie zajęć z wychowania fizycznego w ramach programowej działalności szkoleniowej,
2) organizowanie zajęć i gier ruchowych w czasie wolnym od zajęć,
3) organizowanie kół sportowych i aktywne popieranie ich działalności,

4) nieustanne doskonalenie poprzez wyżej wymienione formy działania — tężyzny i sprawności fizycznej załogi, a w szczególności dążenie do osiągnięcia i przekroczenia przez wszystkich członków straży (kursistów) ustalonych norm sprawności fizycznej,

5) przygotowanie członków załogi (straży) do udziału w zawodach i masowych imprezach sportowych, organizowanych przez komendy straży pożarnych, zrzeszenia sportowe i inne organizacje zajmujące się sportem i wychowaniem fizycznym,

6) podnoszenie zdrowotności i higieny osobistej wśród członków straży (kursistów),

7) składanie sprawozdawczości z prac WF i sportu w ramach obowiązujących przepisów.

IV. Normy sprawności fizycznej

9. Praca w ochronie przeciwpożarowej, a w szczególności w służbie bojowej wymaga od każdego członka KTP wysokiej sprawności fizycznej. W związku z tym ustala się normy (minima) sprawności fizycznej dla poszczególnych grup wieku członków KTP. Normy te określone są w zał. Nr 2 do Zarządzenia Nr 12/64 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 22 grudnia 1964 r.

10. Sprawność fizyczna członków KTP określa się w czterostopniowej skali ocen, wg następujących kryteriów:

1) za uzyskanie norm sprawności fizycznej we wszystkich ośmiu konkurencjach . . . . **wynik bardzo dobry,**

2) za uzyskanie norm sprawności fizycznej w sześciu konkurencjach . . . . **wynik dobry,**

3) za uzyskanie norm sprawności fizycznej w czterech konkurencjach . . . . **wynik dostateczny,**

4) za uzyskanie norm sprawności fizycznej w trzech (lub mniej) konkurencjach . . . . **wynik niedostateczny.**

11. W celu kontroli postępów w dziedzinie wychowania fizycznego zawodowe straże pożarne winny prowadzić ewidencję wyników w zakresie sprawności fizycznej, uzyskiwanych przez wszystkich członków załogi w poszczególnych grupach wieku wg wskazań zawartych w części VI niniejszych wytycznych.

12. Sprawdziany wyników w zakresie sprawności fizycznej przeprowadza się w zawodowych strażach pożarnych dwa razy w ciągu roku, w czerwcu i październiku.

V. Realizacja zadań w zakresie kultury fizycznej

13. Jednostki ochrony przeciwpożarowej obowiązane są włączyć do ogólnego programu szkolenia uzupełniającego — (doszkalania załóg) tematykę z zakresu szkolenia fizycznego. Wymiar godzin zajęć ze szkolenia fizycznego w jednostkach ZSP powinien wynosić 20% wszystkich godzin rocznego programu doszkalania. Czas przeznaczony na szkolenie fizyczne w pozostałych jednostkach organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej powinien być uzależniony od potrzeb i uzyskanych wyników w omawianym zakresie.

14. Prowadzenie racjonalnej, efektywnej działalności w zakresie wychowania fizycznego wymaga wyposażenia jednostek ochrony przeciwpożarowej w niezbędne urządzenia i sprzęt oraz urządzenia boisk sportowych.

W związku z tym komendy straży pożarnych powinny opracować plany wyposażenia jednostek w sprzęt i urządzenia niezbędne dla realizacji zadań w zakresie wf i sportu i przystąpić do realizacji tych planów.

Ponieważ wychowanie fizyczne załóg ZSP stanowi integralną część i jeden z celów szkolenia pożarniczego, potrzeby w zakresie sprzętu i urządzeń wf winny być przewidywane w preliminarzach budżetowych. Niezależnie od powyższego część prac w tej dziedzinie oraz znaczną część urządzeń można wykonać systemem gospodarczym.

15. Oprócz własnych boisk i urządzeń sportowych jednostki organizacyjne ochrony przeciwpożarowej winny wykorzystywać boiska, pływalnie i urządzenia sportowe zrzeszeń i organizacji sportowych, odpowiednio do przynależności działających na terenie jednostek kół sportowych.

16. Zadania związane z wychowaniem fizycznym Członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa winny być realizowane w sposób zapewniający równomierny i harmonijny rozwój fizyczny ludzi i niedopuszczający do przyrostu jednych cech (grup mięśni) kosztem innych.

17. Prowadzenie zajęć w zakresie wychowania fizycznego należy powierzać odpowiednio przygotowanym do tego oficerom i podoficerom KTP.

18. Komendy straży pożarnych, Szkoły Oficerów Pożarnictwa, szkół podoficerów pożarnictwa i ośrodków szkolenia pożarniczego powinny we własnym zakresie, w porozumieniu z odpowiednimi zrzeszeniami sportowymi i instancjami Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych przygotować własną kadrę instruktorów wychowania fizycznego przy czym w całej pełni należy wykorzystać instruktorów wychowania fizycznego wyszkolonych w latach ubiegłych przez Komendę Główną Straży Pożarnych.

19. Nadzór i kontrole nad wychowaniem fizycznym w strażach pożarnych i ośrodkach szkolenia pożarniczego sprawują właściwe terytorialne komendy straży pożarnych. Każda kontrola sprawności fizycznej załóg oraz realizacji zadań w zakresie wychowania fizycznego powinna stwierdzić:

1) w jakim stopniu członkowie załogi (kursu) osiągnęli minima sprawności fizycznej (wyniki uzyskiwane w poszczególnych grupach wieku),

2) zakres i stopień realizacji zadań w zakresie wychowania fizycznego w jednostce (realizacja programu wf),

3) stan urządzeń sportowych i sprzętu oraz ich konserwacja,

4) higiena zajęć w zakresie wychowania fizycznego,

5) stopień przygotowania i umiejętności instruktorów.

Ewidencja sprawności fizycznej plutonu (sekcji, zmiany) .... Zawodowej Straży Pożarnej w ....
wg stanu w dniu ....

L. p.	Nazwisko i Imię	Grupa wieku	Aktualne uzyskiwane rezultaty w konkurencjach								Wynik ogólny
			100 m	skoki		kula	granat	lina	podciąg. na drążk.	hakówka	
				w dal	wzwyż						
1		18 — 29									
2		,,									
3		,,									
4		,,									
5		,,									
,,		,,									
	średnia arytmet.										
,,		30 — 39									
		,,									
		,,									
		,,									
		,,									
		,,									
	średnia arytmet.										

VI. Ewidencja z zakresu wychowania fizycznego

20. Zawodowe straże pożarne obowiązane są prowadzić ewidencję wyników w zakresie sprawności fizycznej, uzyskiwanych przez szeregowych i podoficerów KTP w sprawdzianach przeprowadzonych w terminach wymienionych w pkt. 12 niniejszych wytycznych.

Do ewidencji wpisuje się najlepsze wyniki uzyskane w czasie trwania sprawdzianu, po czym wyprowadza się średnią arytmetyczną wyników dla poszczególnych grup wieku (średnią arytmetyczną oblicza się sumując wyniki w każdej konkurencji i dzieląc je przez liczbę osób).

21. Celem stworzenia dodatkowych bodźców dla rozwoju wychowania fizycznego, komendy ZSP powinny wykonać stałe tablice ilustrujące sprawność fizyczną załogi. Tablice takie można sporządzić w oparciu o załączony wzór dla każdej zmiany (plutonu, sekcji) osobno.

Wyniki rejestrowane na tablicy powinny być stale aktualizowane.

Zał. Nr 2 do Zarządzenia Nr 12/64
Komendanta Głównego Straży Pożarnych
z dnia 22 grudnia 1964 r.

Normy sprawności fizycznej dla członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa

Lp.	Konkurencja	Normy wg wieku		
		18 — 29	30 — 39	powyż. 40
1	Bieg 100 m	14 sek	15 sek.	17 sek.
2	Skok w dal	440 cm	420 cm	380 cm
3	Skok wzwyż	130 cm	120 cm	105 cm
4	Pchnięcie kulą 7,25 kg	8,5 m	8 m	7,5 m
5	Rzut granatem 750 g	35 m	28 m	20 m
6	Wspinanie po linie dł. 5 m	16 sek.	20 sek.	30 sek.
7	Podciąganie się na drążku	8 razy	5 razy	3 razy
8	Wejście po drabinie hakowej na III p. wspinalni	45 sek.	55 sek.	70 sek.

27.
ZARZĄDZENIE NR 13/64 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 31 grudnia 1964 r.

w sprawie ustalenia ilości i siedzib szkół podoficerów pożarnictwa.

Na podstawie § 1, ust. 2 zarządzenia Nr 117/64 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 września 1964 r. w sprawie organizacji szkół i szkolenia pożarniczego zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Dla wykonywania zadań w zakresie szkolenia podoficerów Korpusu Technicznego Pożarnictwa powołane są:

1) Szkoła Podoficerów Pożarnictwa w Poznaniu.

2) Szkoła Podoficerów Pożarnictwa w Krakowie.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Za zgodą:
Minister Spraw Wewnętrznych:
w/z Z. Sznek
Podsekretarz Stanu

Komendant Główny
R. Darczewski

28.

ROZKAZ NR 16/64 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 16 grudnia 1964 r.

w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego programu szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych typu Pc

1. Na podstawie § 9 zarządzenia Nr 117 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 września 1964 r. w sprawie organizacji szkół i szkolenia pożarniczego zatwierdzam i wprowadzam do użytku służbowego program szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych typu Pc stanowiący załącznik do rozkazu.

2. Szkolenie według niniejszego programu należy prowadzić dla członków tych ochotniczych straży pożarnych, które w najbliższych 2 latach nie będą przemianowane do wyższego typu. Natomiast członków ochotniczych straży pożarnych, które w określonym wyżej czasie będą otrzymywać sprzęt, należy szkolić w oparciu o obowiązujący program szkolenia I stopnia członków ochotniczych straży pożarnych.

3. Rozkaz niniejszy obowiązuje z dniem wydania.

Komendant Główny:
R. Darczewski

Załącznik do rozkazu nr 16/64 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 16 grudnia 1964 r.

PROGRAM

SZKOLENIA CZŁONKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH TYPU „Pc"

I. Cel szkolenia

1. Celem szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych typu „Pc" jest przygotowanie ich do prac w zakresie zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów oraz udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych w swojej miejscowości.

2. Obowiązkowi szkolenia podlegają wszyscy członkowie OSP typu „Pc".

II. Zakres szkolenia

3. W wyniku przeszkolenia każdy członek OSP typu „Pc" powinien znać:
1) przyczyny mogące spowodować powstanie i rozszerzanie się pożaru w swojej miejscowości,
2) zasady przeprowadzania kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego miejscowości,
3) środki i podręczny sprzęt gaśniczy,
4) sposób alarmowania mieszkańców i straży pożarnych na wypadek pożaru,
5) zasady postępowania na wypadek powstania pożaru w swojej miejscowości.

Ponadto powinien umieć:

1) przeprowadzić ratownictwo ludzi i mienia,
2) ugasić pożar w zarodku przy pomocy dostępnych środków gaśniczych i sprzętu podręcznego oraz brać udział w walce z pożarem działając w obronie i osłonie.

III. Organizacja szkolenia

4. Obowiązek zorganizowania i przeprowadzenia szkolenia spoczywa na powiatowej komendzie straży pożarnych.

5. Szkolenie członków OSP typu „Pc" trwa 8 godzin lekcyjnych. Może być ono przeprowadzane w jednym dniu dla jednej lub kilku straży, lub na czterech 2-godzinnych zbiórkach szkoleniowych. Szkolenie to przeprowadzają instruktorzy delegowani przez komendy powiatowe lub naczelnicy straży jeżeli posiadają odpowiednie wyszkolenie.

6. Pomocy w przeprowadzaniu szkolenia powinni udzielać naczelnicy rejonowi i naczelnicy straży typu „S" i „Km".

7. Uczestnikom szkolenia komendy powiatowe wydają zaświadczenie stwierdzające uzyskanie przeszkolenia w zakresie szeregowych OSP typu „Pc".

IV. Układ tematyki szkolenia

8. Szkolenie członków OSP typu „Pc" należy przeprowadzić na podstawie niżej podanego podziału tematyki i godzin nauczania (jednostek lekcyjnych):

Lp.	Temat	Ilość jedn. lekcyjnych
1	Przyczyny powstawania i rozszerzania się pożarów	2
2	Zasady przeprowadzania kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego	2
3	Środki i sprzęt gaśniczy oraz sposoby alarmowania	1
4	Zasady postępowania na wypadek pożaru	1
5	Zasady przeprowadzania akcji ratowniczo-gaśniczych	2
	Razem:	8

V. Ogólne wskazówki metodyczne

9. Zajęcia należy przeprowadzić metodą wykładów i zajęć praktycznych w zależności od omawianych zagadnień.

10. Wykładowcy obowiązani są w maksymalnym stopniu stosować zasady konkretności, przystępności i poglądowości nauczania przy czym każdy omawiany temat musi dotyczyć wyłącznie problematyki środowiska z którego rekrutują się słuchacze.

11. W temacie czwartym szczególnego podkreślenia wymaga obrona i osłona, jako najbardziej uzasadnione formy walki z pożarami w odniesieniu do możliwości technicznych OSP typu „Pc".

12. W szkoleniu należy podkreślić znaczenie samoobrony mieszkańców i kierowniczą rolę w przypadku pożaru OSP typu „Pc" do czasu przybycia jednostek bojowych straży pożarnych.

13. Temat drugi powinien być w miarę możliwości zrealizowany w oparciu o film p.t. „Zespoły kontrolne", przy czym projekcję filmu i jego omówienie należy organizować możliwie dla kilku OSP typu „Pc" łącznie.

VI. Szczegółowy wykaz tematyki szkolenia.

Temat 1 — Przyczyny powstawania i rozszerzania się pożarów

1) zagrożenie pożarowe:
   - — rodzaj konstrukcji budynków (ścian i pokrycia),
   - — gęstość zabudowy,
   - — duża ilość materiałów palnych w obrębie zabudowań,
   - — przewody kominowe i paleniska,
   - — instalacje energo-elektryczne,
2) przyczyny pożarów:
   - — nieostrożność dorosłych i dzieci,
   - — wady urządzeń ogrzewniczo-kominowych,
   - — wady urządzeń elektrycznych i oświetleniowych,
   - — wady i niewłaściwa eksploatacja urządzeń mechanicznych,
   - — iskry z parowozów, traktorów, lokomobili,
   - — wyładowanie atmosferyczne,
   - — samozapalenie,
   - — podpalenie,
3) przyczyny rozszerzania się pożarów:
   - — zwarta zabudowa i palne konstrukcje budynków,
   - — składowanie materiałów palnych między budynkami lub w pobliżu budynków,
   - — brak środków łączności,
   - — brak dostatecznych zasobów wody gaśniczej,
   - — zły stan dróg dojazdowych,
   - — brak podręcznego sprzętu do tłumienia pożaru,
   - — niedostateczne zadrzewienie,
   - — nieznajomość zasad i sposobów likwidowania pożaru w zarodku.

Literatura: Podręcznik Strażaka Ochotnika STR. 25 — 28 : 32 — 36

Temat 2 — Zasady przeprowadzania kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego

1) Zapoznanie uczestników szkolenia z zasadami bezpieczeństwa pożarowego w dziedzinach:
   - — urządzeń ogrzewczych i kominów,
   - — oświetlenia elektrycznego i naftowego,
   - — strychów, piwnic i korytarzy,
   - — przechowywania i używania płynów łatwozapalnych,
   - — ustawiania stogów, brogów i stert,
   - — używania ciągników i silników, a w szczególności podczas żniw i omłotów,
   - — składowania nawozów sztucznych, wapna, karbidu,
   - — palenia tytoniu, ognisk i używania otwartego ognia,
   - — nadzoru nad dziećmi,
   - — utrzymania porządku i czystości w gospodarstwie,
   - — zachowania dostępu do budynków,
   - — posiadanie podręcznego sprzętu gaśniczego,
   - — stan zadrzewienia.
2) wyświetlenie i skomentowanie filmu p.t. „Zespoły Kontrolne".
3) zapoznanie z rodzajami i sposobami wypełniania dokumentacji z kontroli.

Literatura: 1. Wytyczne dla zespołów kontrolnych
2. Podręcznik Strażaka Ochotnika str. 37—55

Temat 3 — Środki i sprzęt gaśniczy oraz sposoby alarmowania

1) Sposoby alarmowania mieszkańców i straży pożarnych w wypadku pożaru w swojej miejscowości.
2) Środki i sprzęt gaśniczy:
   - — środki gaśnicze,
   - — budowa i zasady działania podręcznego sprzętu w który powinny być wyposażone wszystkie gospodarstwa,
   - — sposób użycia i obsługi podręcznego sprzętu.

Literatura: 1. Podręcznik Strażaka Ochotnika — str. 80 — 83, 84 — 86, 91 — 93 oraz 96 — 97
2. Instrukcja alarmowa miejscowości.

Temat 4. — Zasady postępowania na wypadek pożaru

1) alarmowanie mieszkańców i członków straży,
2) przystąpienie do akcji ratowniczo-gaśniczej,
3) ewakuacja, drogi i środki ewakuacji,
4) udzielanie informacji przybyłej straży pożarnej,
5) zabezpieczenie mienia.

Literatura: Podręcznik Strażaka Ochotnika str. 96 — 104

Temat 5 — Zasady przeprowadzania akcji ratowniczo-gaśniczej

1) formy walki z pożarami:
   - — natarcie, obrona, osłona,
   - — znaczenie obrony i osłony w warunkach pożaru na wsi,

— jednoosobowe kierownictwo akcją ratowniczo-gaśniczą,
— obowiązek podporządkowania się kierownikowi akcji.
2) przeprowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej:
— ocena sytuacji i przydział zadań,
— przeprowadzanie ewakuacji zagrożonych ludzi i mienia,
— kierowanie pracą członków samoobrony,
— czuwanie nad bezpieczeństwem ludzi.

Literatura: Podręcznik Strażaka Ochotnika str. 114—115 str. 101 i 122

Literatura uzupełniająca: 1. St. Antoniak i P. Borowski „Zabezpieczenie Przeciwpożarowe Zakładów i Obiektów Gospodarki Rolnej".
2. Wytyczne do przeprowadzania kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego.

Film „Zespoły kontrolne"

29.

ROZKAZ Nr 17/64

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 16 grudnia 1964 r.

w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego programu szkolenia naczelników ochotniczych straży pożarnych typu Pc.

1. Na podstawie § 9 zarządzenia Nr 117 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 września 1964 r. w sprawie organizacji szkół i szkolenia pożarniczego zatwierdzam i wprowadzam do użytku służbowego program szkolenia naczelników ochotniczych straży pożarnych typu Pc stanowiący załącznik do rozkazu.

2. Szkolenie według niniejszego programu należy prowadzić dla naczelników tych ochotniczych straży pożarnych, które w najbliższych 2 latach nie będą przemianowane do wyższego typu. Natomiast naczelników ochotniczych straży pożarnych, które w określonym wyżej czasie będą otrzymywać sprzęt, należy szkolić w oparciu o obowiązujący program nr I/IV.

3. Rozkaz niniejszy obowiązuje z dniem wydania.

Komendant Główny:
R. Darczewski

Załącznik do rozkazu nr 17/64 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 16 grudnia 1964 r.

PROGRAM

SZKOLENIA NACZELNIKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH TYPU „Pc"

I. Cel szkolenia

1. Celem szkolenia naczelników ochotniczych straży pożarnych typu Pc jest przygotowanie ich do organizowania i prowadzenia akcji zapobiegania powstawania i rozszerzania się pożarów oraz udziału w zwalczaniu pożarów w swoich miejscowościach.

2. Obowiązkowi szkolenia podlegają wszyscy naczelnicy ochotniczych straży pożarnych typu Pc.

II. Zakres szkolenia

3. W wyniku przeszkolenia naczelnik OSP typu Pc powinien znać:
1) zagrożenie pożarowe swojej miejscowości,
2) przyczyny powstawania i rozszerzania się pożarów,
3) podstawowe zasady zapobiegania pożarom we wsiach i osiedlach,
4) podstawowe formy i środki propagandy przeciwpożarowej,
5) zasady przeprowadzania kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego miejscowości,
6) środki i podręczny sprzęt gaśniczy,
7) ogólne zasady budowy punktów czerpania wody gaśniczej oraz sposoby zabezpieczenia ich na okres zimowy,
8) organizację samoobrony przeciwpożarowej wsi i osiedli, jej zadania w zakresie zapobiegania pożarom i na wypadek pożaru,
9) ogólne zasady przeprowadzania ratownictwa ludzi, inwentarza żywego i sprzętu,

Ponadto powinien umieć:

1) organizować prace w zakresie zapobiegania pożarom w swojej miejscowości,
2) kierować akcją ratowniczo-gaśniczą na wypadek pożaru w swojej miejscowości,
3) zorganizować prace grup samoobrony w czasie pożaru.

III. Organizacja szkolenia

4. Szkolenie organizują i przeprowadzają powiatowe komendy straży pożarnych,

5. Szkolenie naczelników OSP typu Pc powinno trwać 14 godzin lekcyjnych. Czas trwania szkolenia może być przedłużony z jednoczesnym rozszerzeniem tematyki szkoleniowej o problematykę charakterystyczną dla danego terenu. Szkolenie należy przeprowadzić w zasadzie na 2 dniowych odprawach szkoleniowych.

6. W miarę możliwości szkolenie należy przeprowadzić na terenie wsi. Takie tematy jak zasady przeprowadzania kontroli, podstawowe zasady zapobiegania pożarom itp. omawiać bezpośrednio w obrębie zabudowań.

7. Uczestnikom szkolenia należy wydać zaświadczenia stwierdzające uzyskanie przeszkolenia w zakresie naczelników OSP typu Pc.

IV. Układ tematów szkolenia

8. Szkolenie naczelników OSP typu Pc należy przeprowadzić w oparciu o niżej podaną tematykę i podział godzin nauczania:

Lp.	Temat	Ilość jedn. lekcyjnych
1	2	3
1	Zagrożenie pożarowe i przyczyny powstawania i rozszerzania się pożarów	2
2	Zapobieganie powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów we wsiach i osiedlach	2
3	Formy i środki propagandy przeciwpożarowej	1
4	Zasady organizowania i przeprowadzania kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego	2
5	Współdziałanie naczelnika z sołtysem w zakresie ochrony przeciwpożarowej	1
6	Środki i podręczny sprzęt gaśniczy	1
7	Zasady postępowania na wypadek powstania pożaru	2
8	Organizacja i prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej	3
	Razem:	14

V. Ogólne wskazówki metodyczne

9. Zajęcia należy przeprowadzać metodą wykładów i zajęć praktycznych w zależności od omawianych zagadnień.

10. Wykładowcy obowiązani są przestrzegać w szkoleniu zasady konkretności, przystępności i poglądowości w nauczaniu. Każdy omawiany temat musi dotyczyć wyłącznie problematyki środowiska z którego rekrutują się słuchacze.

11. Przy każdym omawianym temacie należy podkreślić rolę naczelnika straży jako inicjatora i koordynatora wszelkich poczynań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w swojej miejscowości.

12. Kontrolę stanu bezpieczeństwa pożarowego słuchacze przeprowadzają pod ścisłym nadzorem instruktora, którego obowiązkiem jest zwrócić uwagę słuchaczy na wszystkie niedociągnięcia i zaniedbania.

13. Ćwiczenia w organizowaniu i przeprowadzaniu akcji ratowniczo-gaśniczej również powinien przeprowadzić instruktor.

VI. Szczegółowy wykaz tematyki szkolenia

Temat 1. — Zagrożenie pożarowe i przyczyny powstawania i rozszerzania się pożarów.

1. Zagrożenie pożarowe i jego źródła:
   — zwartość zabudowy,
   — palny materiał ścian i pokrycia budynków,
   — duża ilość materiałów palnych w obrębie zabudowań,
   — przewody kominowe i paleniska,
   — instalacje energo-elektryczne,
2. Przyczyny pożarów:
   — nieostrożność dorosłych i dzieci,
   — wady urządzeń ogrzewniczo-kominowych,
   — wady urządzeń elektrycznych i oświetleniowych,
   — wady i niewłaściwa eksploatacja urządzeń mechanicznych,
   — iskry z parowozów, traktorów, lokomobili,
   — wyładowanie atmosferyczne,
   — samozapalenie,
   — podpalenie.
3. Przyczyny rozszerzania się pożarów:
   — zwarta zabudowa i palne konstrukcje budynków przy niedostatecznym i nieodpowiednim zadrzewieniu,
   — gromadzenie materiałów palnych między budynkami lub w pobliżu budynków,
   — warunki atmosferyczne (susza, wiatr),
   — brak środków łączności,
   — brak wody do celów gaśniczych,
   — zły stan dróg dojazdowych,
   — brak podręcznego sprzętu do tłumienia pożaru,
   — nieprzygotowanie OSP i mieszkańców do likwidowania pożaru.

Literatura: Podręcznik Naczelnika OSP str. 17—19, 23—29, 38—44.

Temat 2. — Zapobieganie powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów we wsiach i osiedlach.

1. Podstawowe zasady zapobiegania pożarom w dziedzinach:
   — urządzeń ogrzewczych i kominów,
   — oświetlenia elektrycznego i naftowego,
   — strychów, piwnic i korytarzy,
   — przechowywania i używania płynów łatwozapalnych,
   — ustawiania stogów, brogów i stert,
   — używania ciągników i silników, a w szczególności podczas żniw i omłotów,
   — składowania nawozów sztucznych, wapna, karbidu,
   — palenia tytoniu, ognisk i używania otwartego ognia,
   — nadzoru nad dziećmi,

— utrzymania porządku i czystości w gospodarstwie,
— zachowania dostępu do budynków,
— posiadania podręcznego sprzętu,
— racjonalna zabudowa wsi przez stosowanie w nowych budynkach niepalnych materiałów na ściany i pokrycia dachowe,
— wymiana pokryć dachowych palnych na niepalne,
— stan zaopatrzenia wodnego do celów ppożarowych,
— stan zadrzewienia.

Literatura: Podręcznik Naczelnika OSP str. 29—36.

Temat 3. — Zasady organizowania i przeprowadzenia kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego.

1. Wyświetlenie i skomentowanie filmu p.t. „Zespoły kontrolne".
2. Przeprowadzenie przykładowej kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego przez zespoły kontrolne skompletowane ze słuchaczy szkolenia.
3. Opracowanie dokumentacji z przeprowadzonej kontroli i przekazanie do GRN.
4. Kontrole sprawdzające.

Literatura: 1. Wytyczne do przeprowadzenia kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego.

Temat 4 — Formy i środki propagandy przeciwpożarowej

1. Formy i środki propagandy przeciwpożarowej.
2. Metody pracy uświadamiającej, a w szczególności w okresach:
   — żniw i omłotów,
   — wykopków,
   — palenia świeczek na choinkach.
3. Sposoby organizowania opieki nad dziećmi i chorymi.

Literatura: 1. Podręcznik Strażaka Ochotnika str. 50—51.
2. Bieżące materiały propagandowe.

Temat 5. — Współdziałanie naczelnika OSP z sołtysem.

1. Wspólne kontrolowanie przestrzegania przepisów budowlanych.
2. Prowadzenie akcji propagandowo-uświadamiającej.
3. Organizowanie zespołów i prowadzenie kontroli.
4. Propagowanie i dopilnowywanie zakładania instalacji piorunochronnych.
5. Nadzór nad instalacjami piorunochronnymi.
6. Propagowanie i organizowanie czynów społecznych w zakresie budowy przeciwpożarowych urządzeń wodnych, dróg dojazdowych itp.
7. Zwalczanie niewłaściwego budownictwa.
8. Nadzór nad kominiarstwem.
9. Nadzór nad instalacją i urządzeniami energoelektrycznymi.

Literatura: Podręcznik Naczelnika OSP str. 19—23.

Temat 6. — Środki i podręczny sprzęt gaśniczy i alarmowy.

1. Krótkie omówienie środków gaśniczych (w szczególności znaczenie wody w gaszeniu pożarów wiejskich).
2. Ogólne zasady urządzenia stanowisk i punktów czerpania wody oraz sposoby zabezpieczenia ich na okres zimowy.
3. Budowa i zasady działania podręcznego sprzętu, w który powinny być wyposażone wszystkie gospodarstwa rolne.
4. Sposób użycia i obsługi podręcznego sprzętu (w szczególności tłumic i bosaków).
5. Sposoby wykonania podręcznego sprzętu we własnym zakresie.
6. Urządzenia i środki alarmowe oraz sposoby alarmowania straży pożarnej i mieszkańców o pożarze.

Literatura: 1) Podręcznik Naczelnika OSP str. 132—138.
2) Podręcznik Strażaka Ochotnika str. 80—83, 124—129.

Temat 7. — Zasady postępowania na wypadek pożaru.

1. Ogólne zasady zwalczania pożarów wiejskich. Formy walki z pożarami:
   — natarcie, obrona, osłona,
   — znaczenie obrony i osłony w warunkach pożaru na wsi,
   — jednoosobowe kierownictwo akcją ratowniczo-gaśniczą,
   — obowiązek podporządkowania się kierownikowi akcji.
2. Wzywanie pomocy straży pożarnych (instrukcja alarmowa).
3. Postępowanie członków OSP na wypadek pożaru. Rozdział zadań.
4. Organizowanie grup samoobrony.
5. Przydzielanie grupom zadań w zakresie ratownictwa, obrony i osłony,
6. Kierowanie pracami grup samoobrony.
7. Kierowanie pilotów na drogi dojazdowe i informowanie przybywające straże o zaopatrzeniu wodnym, kierunku rozszerzania się pożaru itp.

Literatura: 1) Podręcznik Strażaka Ochotnika str. 114—116, 118—119, 109—110,
2) Podręcznik Naczelnika OSP str. 108—115.

Temat 8 — Organizacja i prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej

1. Organizacja akcji ratowniczo-gaśniczej:
   — ocena sytuacji i przydział zadań,
   — sposoby ratowania ludzi, zwierząt, mienia,
   — kierowanie pracą grup samoobrony,
   — czuwanie nad bezpieczeństwem ludzi,

— współdziałanie z przybyłą strażą pożarną i przekazanie kierownictwa akcją ratowniczo-gaśniczą.

2. Zajęcia praktyczne:
— przeprowadzenie ratownictwa ludzi, zwierząt i mienia,
— działanie w obronie i osłonie,
— gaszenie ognia przy użyciu podręcznego sprzętu.

Uwaga: wszystkie czynności wykonują słuchacze pod kierunkiem instruktora. Po każdym ćwiczeniu należy omówić wszystkie błędy i braki w wykonawstwie.

Literatura: 1) Podręcznik Strażaka Ochotnika str. 101—102.
2) Podręcznik Naczelnika OSP str. 69—70, 83—85.

Literatura dodatkowa: 1. S. Antoniak i P. Borowski „Zabezpieczenie Przeciwpożarowe Zakładów i Obiektów Gospodarki Rolnej.
2. Wytyczne do przeprowadzania kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego.

Film p.t. „Zespoły Kontrolne".

30.

REJESTR AKTÓW USTAWODAWCZYCH ORAZ PRZEPISÓW PRAWNYCH NACZELNYCH ORGANÓW ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ WYDANYCH W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W 1964 R.

1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 lutego 1964 r. w sprawie obowiązku zakładania urządzeń piorunochronnych (Dz. U. Nr 5, poz. 34 Dz. KGSP Nr 1 poz. 1).
2. Rozporządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 5 czerwca 1964 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie państwowego nadzoru budowlanego nad budową, rozbiórką i utrzymaniem obiektów budowlanych budownictwa powszechnego (Dz. U. Nr 21, poz. 143).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 czerwca 1964 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego (Dz. U. Nr 25, poz. 163, Dz. KGSP Nr 4, poz. 16).
4. Rozporządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 24 czerwca 1964 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane budownictwa powszechnego (Dz. U. Nr 26, poz. 173).
5. Uchwała Nr 33 Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1964 r. w sprawie nadania organom ochrony przeciwpożarowej uprawnień oskarżyciela publicznego w postępowaniu karno-administracyjnym (Monitor Polski Nr 11, poz. 48, Dz. KGSP Nr 1, poz. 2).
6. Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 1964 r. w sprawie niektórych zasad dotyczących prowadzenia i finansowania kursowego szkolenia lub doskonalenia zawodowego (Monitor Polski Nr 58, poz. 273).
7. Uchwała Nr 113/64 Zarządu Głównego Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" z dnia 8 kwietnia 1964 r. w sprawie przeciwpożarowego zabezpieczenia majątku spółdzielni i związków spółdzielni zrzeszonych w Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" (Dz. KGSP Nr 2, poz. 7).
8. Zarządzenie nr 11 Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lutego 1964 r. w sprawie urlopów pracowniczych na kształcenie się słuchaczy trzyletniego Zaocznego Studium Pożarniczego (Monitor Polski nr 10, poz. 43, Dz. KGSP Nr 1, poz. 4).
9. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 czerwca 1964 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego obowiązkowej straży pożarnej na terenie gromad, osiedli i miast (Monitor Polski Nr 42, poz. 199, Dz. KGSP Nr 3, poz. 11).
10. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 lipca 1964 r. zmieniające zarządzenie w sprawie przyznania niektórych ulg w świadczeniach na fundusz gromadzki (Monitor Polski Nr 44, poz. 208, Dz. KGSP Nr 3, poz. 12).
11. Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 20 listopada 1964 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarowania środkami funduszu prewencyjnego Państwowego Zakładu Ubezpieczeń oraz zasad sprawozdawczości w tym zakresie (Monitor Polski Nr 84, poz. 396).
12. Instrukcja Nr 2 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 lutego 1964 r. w sprawie nakładania i ściągania grzywien w drodze mandatu karnego przez oficerów i podoficerów Korpusu Technicznego Pożarnictwa zatrudnionych w komendach straży pożarnych (Dz. Urz. MSW Nr 2, poz. 6, Dz. KGSP Nr 1, poz. 5).

31.

REJESTR PRZEPISÓW KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH WYDANYCH W 1964 R.

1. Zarządzenia Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

Nr 1/64 z dnia 14 stycznia 1964 r. w sprawie rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych

Nr 2/64 z dnia 13 marca 1964 r. wprowadzające instrukcję w sprawie udziału organów ochrony przeciwpożarowej w postępowaniu karno-administracyjnym w charakterze oskarżyciela publicznego (Dz. KGSP Nr 1, poz. 6).

Nr 3/64 z dnia 10 kwietnia 1964 r. w sprawie przeprowadzenia przeglądu gospodarki samochodowej w jednostkach straży pożarnych.

Nr 4/64 z dnia 22 kwietnia 1964 r. w sprawie trybu zgłaszania i dopuszczania sprzętu i urządzeń pożarniczych do stosowania w ochronie przeciwpożarowej (Dz. KGSP Nr 2, poz. 8).

Nr 5/64 z dnia 22 kwietnia 1964 r. w sprawie powiatowych punktów konserwacji sprzętu silnikowego (Dz. KGSP Nr 2, poz. 9).

Nr 6/64 z dnia 20 czerwca 1964 r. w sprawie podziału materiałów archiwalnych wojewódzkiej (równorzędnej) komendy straży pożarnych na kategorie i terminów ich przechowywania.

Nr 7/64 z dnia 14 sierpnia 1964 r. w sprawie sprzętu przeciwgazowo-dymowego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej (Dz. KGSP Nr 3, poz. 13).

Nr 8/64 z dnia 16 grudnia 1964 r. w sprawie ustalenia warunków przyjęcia na szkolenie pożarnicze członków ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych oraz nieetatowego personelu ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy (Dz. KGSP Nr 5—6, poz. 24).

Nr 9/64 z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie składania meldunków o pożarach i innych klęskach żywiołowych oraz prowadzenia przez komendy straży pożarnych dochodzeń popożarowych i ewidencji — statystyki pożarów.

Nr 10/64 z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie zmian w gospodarce samochodowej jednostek straży pożarnych.

Nr 11/64 z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie ustalenia wzorcowego regulaminu organizacyjnego ośrodka szkolenia pożarniczego (Dz. KGSP Nr 5—6, poz. 25).

Nr 12/64 z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie organizacji kultury fizycznej w jednostkach ochrony przeciwpożarowej (Dz. KGSP Nr 5—6, poz. 26).

Nr 13/64 z dnia 31 grudnia 1964 r. w sprawie ustalenia ilości i siedzib szkół podoficerów pożarnictwa (Dz. KGSP Nr 5—6, poz. 27).

Nr 14/64 z dnia 31 grudnia 1964 r. w sprawie szkolenia uzupełniającego oficerów Korpusu Technicznego Pożarnictwa do pełnych kwalifikacji.

2. Rozkazy Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

Nr 1/64 z dnia 5 lutego 1964 r. w sprawie zatwierdzenia i wprowadzania do użytku służbowego — programu szkolenia młodzieżowych drużyn pożarniczych.

Nr 2/64 z dnia 25 kwietnia 1964 r. w sprawie zastępstwa Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

Nr 3/64 z dnia 27 czerwca 1964 r. w sprawie przeprowadzenia I Ogólnokrajowych Zawodów Pożarniczych.

Nr 4/64 z dnia 17 lipca 1964 r. w sprawie nadania odznaki „Wzorowego Strażaka".

Nr 5/64 z dnia 16 lipca 1964 r. w sprawie przydziału słuchaczy Szkoły Oficerów Pożarnictwa na praktykę w jednostkach ochrony przeciwpożarowej.

Nr 6/64 z dnia 1 sierpnia 1964 r. w sprawie zastępstwa Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

Nr 7/64 z dnia 30 lipca 1964 r. w sprawie powołania komisji sędziowskiej i służb organizacyjno-porządkowych na I Ogólnokrajowe Zawody Pożarnicze.

Nr 8/64 z dnia 25 września 1964 r. w sprawie udziału reprezentacji pożarnictwa w Spartakiadzie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Nr 9/64 z dnia 30 września 1964 r. w sprawie zastępstwa Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

Nr 10/64 z dnia 30 września 1964 r. wyróżnienie kadry i podchorążych SOP w Warszawie za działalność społeczno-zawodową w czasie letniego obozu w Giełzowie.

Nr 11/64 z dnia 30 września 1964 r. w sprawie oceny I Krajowych Zawodów Pożarniczych, które odbyły się w dniach 12—13 września 1964 r. w Zabrzu woj. katowickie.

Nr 12/64 z dnia 12 października 1964 r. w sprawie powołania komisji celem przepracowania wymogów bezpieczeństwa pożarowego dla budownictwa powszechnego.

Nr 13/64 z dnia 6 listopada 1964 r. w sprawie oceny wyników przeglądu gospodarki samochodowej w jednostkach straży pożarnych.

Nr 14/64 z dnia 6 listopada 1964 r. w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego Programu 5 KTP szkolenia uzupełniającego załóg Zawodowych Straży Pożarnych w zakresie obsługi i konserwacji ochronnych aparatów oddechowych na sprężone powietrze.

Nr 15/64 z dnia 28 listopada 1964 r. w sprawie oceny przygotowań i udziału reprezentacji pożarnictwa w Spartakiadzie MSW w Krakowie, w dniach 3—7.X.1964 r.

Nr 16/64 z dnia 16 grudnia 1964 r. w sprawie zatrudnienia i wprowadzenia do użytku służbowego programu szkolenia naczelników ochotniczych straży pożarnych typu Pc (Dz. KGSP nr 5—6, poz. 28).

Nr 17/64 z dnia 16 grudnia 1964 r. w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowe-

go prorgamu szkolenia naczelników ochotniczych straży pożarnych typu Pc (Dz. KGSP Nr 5—6, poz. 29).

Nr 18/64 z dnia 31 grudnia 1964 r. w sprawie nadania odznaki „Wzorowego Strażaka".

3. **Pisma okólne Komendanta Głównego Straży Pożarnych.**

Nr 1/64 z dnia 23 kwietnia 1964 r. w sprawie zasad opracowania wytycznych zabezpieczenia przeciwpożarowego poszczególnych rodzajów produkcji (Dz. KGSP Nr 2, poz. 10).

Nr 2/64 z dnia 21 kwietnia 1964 r. w sprawie dalszego uzupełniania wykształcenia ogólnego przez oficerów KTP w latach 1964—1966. (Dz. KGSP Nr 3, poz. 14).

Nr 3/64 z dnia 30 lipca 1964 r. w sprawie szkolenia pracowników zakładów pracy w zakresie ochrony przeciwpożarowej (Dz. KGSP Nr 3, poz. 15).

Nr 4/64 z dnia 6 sierpnia 1964 r. w sprawie wzmożenia kontroli i dyscypliny eksploatacji pojazdów samochodowych w jednostkach straży pożarnych.

32.

WYKAZ

POLSKICH NORM DOT.: ZAGADNIEŃ OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ USTANOWIONYCH DO DNIA 31 GRUDNIA 1964 R.

L.p.	Nr normy	Nazwa	Data	Data obowiązywania
1	2	3	4	5
1	PN-64/B-02850	Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie. Klasyfikacja pożarowa materiałów i elementów konstukcji budowlanych. Nazwy i określenia podstawowe.	29.III.64r.	1.XI.64r.
2	PN-55/E-05003	Ochrona budowli od wyładowań atmosferycznych. Przepisy ogólne	31.XII.55r.	1.I.58r.
3	PN-62-/B-09700	Tablice orientacyjne do oznaczania uzbrojenia na przewodach wodociągowych.	31.XII.62r.	1.VIII.63r.
4	PN-63/C-94146	Węże gumowe ze spiralą wewnętrzną ssawne.	4.VI.63 r.	1.XII.1963 r.
5	PN-63/E-08102	Elektryczne urządzenia przeciwwybuchowe dla przemysłu chemicznego i pokrewnych. Przepisy konstrukcyjne.	31.XII.63 r.	1.I.64 r.
6	PN-64/C-89026	Tworzywa sztuczne. Oznaczenie odporności na żarzenie.	14.IV.64 r.	1.XI.64 r.
7	PN-64/T-85300	Centrala lokalnej elektrycznej sygnalizacji pożaru. Wymagania i badania techniczne.	29.IV.64 r.	1.I.65 r.
8	PN-64/G-07010	Składowanie węgla kamiennego i brykietów z węgla kamiennego.	1.VII.64 r.	1.I.65 r.
9	PN-64/B-02852	Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie. Wyznaczanie i określanie obciążenia ogniowego oraz względnego czasu trwania pożaru.	14.X.64 r.	1.I.65 r.
10	PN-64/M-51004	Urządzenia sygnalizacji pożaru. Czujki elektr. Zasady klasyfikacji.	1.VII.65 r.	1.VII.65 r.
11	PN-63/M-51031	Sprzęt pożarniczy, Łącznik tłoczny 25	6.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
12	PN-63/M-51032	,, Łącznik tłoczny 52	6.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
13	PN-63/M-51033	,, Łącznik tłoczny 75	C.XII.64 r.	1.VIII.64 r.
14	PN-63/M-51035	,, Łącznik ssawny 52	6.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
15	PN-63/M-51036	,, Łącznik ssawny 75	6.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
16	PN-63/M-51037	,, Łącznik ssawny 110	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
17	PN-63/M-51038	,, Nasada 25	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
18	PN-63/M-51039	,, Nasada 52	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
19	PN-63/M-51040	,, Nasada 75	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
20	PN-63/M-51041	,, Nasada 110	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
21	PN-63/M-51042	,, Przełącznik 52/25	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
22	PN-63/M-51043	,, Przełącznik 75/52	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
23	PN-63/M-51044	,, Przełącznik 110/75	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
24	PN-63/M-51045	,, Łączniki,, przełączniki i nasady. Wymagania i badania techniczne.	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
25	PN-63/M-51046	,, Uszczelki gumowe do łączników, przełączników i nasad.	1.XII.63 r.	1.VIII.64 r.
26	PN-15/M-51014	,, Klucz do łączników	20.VIII.53 r.	1.III.55 r.
27	PN-64/M-51051	,, Gaśnica pianowa	31.XII.59 r.	1.X.60 r.
28	PN-64/M-51049	,, Rozdzielacz 75	1.IVI.64 r.	1.VII.65 r.
29	PN-64/M-51068	,, Prądownice pianowe	19.VI.64 r.	1.VII.65 r.
30	PN-64/M-51069	,, Zasysacze liniowe	19.VI.64 r.	1.VII.65 r.
31	PN-64/M-51070	,, Pianowe rury wylewowe	19.VI.64 r.	1.VII.65 r.
32	PN-64/M-51071	,, Gaśnice proszkowe. Wytyczne konstrukcyjne.	30.IX.64 r.	1.VII.65 r.
33	PN-64/M-51072	,, Agregaty śniegowe i przewożne zespoły butli CO^2	2.X.64 r.	1.VII.65 r.
34	PN-59/M-51075	,, Gaśnice tetrowe	28.XII.59	1.X.60 r.
35	PN-61/M-51081	,, Hydronetka wodna	11.VII.61 r.	1.VII.62 r.
36	PN-64/M-51152	,, Smoki ssawne	1.VII.64 r.	1.VII.65 r.
37	PN-64/M-51153	,, Zbieracze	1.VII.64 r.	1.VII.65 r.
38	PN-64/M-51154	,, Stojak hadrantowy 80	1.VII.64 r.	1.VII.65 r.
39	PN-61/M-51200	,, Drabiny drewniane przenośne	11.X.I.61 r.	1.VIII.62 r.
40	PN-63/M-51300	,, Samochody pożarnicze. Podział i oznaczenia.	29.VI.63 r.	1.VI.64 r.
41	PN-64/M-51330	,, Dwukołowe przyczepy pożarnicze Główne wymiary i wyposażenie.	1.VII.64 r.	1.VII.65 r.
42	PN-64/M-51501	,, Topory strażackie	2.X.64 r.	1.VII.65 r.
43	PN-64/M-51503	,, Zatrzaśniki	1.VII.64 r.	1.VII.65 r.
44	PN-63/M-74084	Armatura przemysłowa. Kaptury żaliwne do zausw i hydrantów.	28.VI.63 r.	1.VI.64 r.
45	PN-63/M-74085	Armatura przemysłowa. Klucz do zasuw i hydrantów.	28.VI.63 r.	1.VI64 r.

Wojsk. Zakł. Graf. Zam. 1634 z dnia 26.I.65 r. 2750. E-37.